

Na temelju članka 4. stavka 5. Zakona o vatrogastvu („Narodne novine“, broj 125/19.), a u vezi s točkom 5. c) Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2021. godini („Narodne novine“, broj 4/21.), Hrvatska vatrogasna zajednica podnosi

IZVJEŠĆE O REALIZACIJI PROGRAMA AKTIVNOSTI U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA OD INTERESA ZA REPUBLIKU HRVATSKU U 2021. GODINI

I. U V O D

Zadaće Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2021. godini (u daljnjem tekstu: Program aktivnosti) redovito su provodila ministarstva, tijela državne uprave, javna poduzeća i privatne tvrtke, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkovima, parkovima prirode i zaštićenim područjima, udruge (vatrogasne zajednice), vatrogasne postrojbe (profesionalne i dobrovoljne), Oružane snage Republike Hrvatske, Hrvatska gorska služba spašavanja i dr. Kroz provođenje Programa aktivnosti ostvarena je i bolja međuresorna suradnja svih njihovih stručnih službi.

II. KLIMATSKE PRILIKE I NJIHOV UTJECAJ NA NASTANAK I ŠIRENJE POŽARA RASLINJA U REPUBLICI HRVATSKOJ¹

Požari raslinja su u Republici Hrvatskoj uslijed klimatskih i vremenskih prilika najčešći i najžešći u toplom dijelu godine na Jadranu i u priobalju. Stoga se najintenzivnija i najobuhvatnija zaštita od nastanka i širenja požara raslinja odvija od 1. svibnja do 31. listopada.

U tom se razdoblju svakodnevno računa meteorološki indeks opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja po kanadskoj metodi (MIOP) za oko 40 postaja u unutrašnjosti i na Jadranu te prognostički indeks opasnosti (PMIOP) za 24 postaje na Jadranu i u priobalju za sljedeće dane.

Analiza požarne ugroženosti preko meteorološkog indeksa opasnosti (MIOP-a)

Prva polovica 2021. godine će ostati zabilježena po količinama padalina većim od mjesečnih prosjeka što je bilo posebno izraženo u travnju i svibnju mjesecu. To je rezultiralo i manjim brojem proljetnih požara na otvorenom prostoru u priobalnom, ali i u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske te manjom opožarenom površinom, posebice u odnosu na isto razdoblje 2020. godine.

U svibnju mjesecu koji prethodi glavnoj požarnoj sezoni klase opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja bile su uglavnom vrlo male i male, a samo na pojedinim lokalitetima Dalmacije više, primjerice na otoku Visu.

U lipnju su se klase opasnosti posvuda povisile uslijed dugotrajnog utjecaja toplinskog vala te su srednje mjesečne klase bile znatno više od višegodišnjeg prosjeka.

Toplinski valovi zabilježeni su i u preostalom dijelu ljeta, a najdulji i na Jadranu najintenzivniji zabilježen je u kolovozu. Izraženi termobarički greben pružao se s područja

¹ Izvor: Šumski požari: Analiza požarne sezone 2021. godine, Analizirali: Marija Mokorić i Lovro Kalin, Služba za vremenske analize i prognoze, DHMZ; <https://radar.dhz.hr/~duzs/analiza/2021.pdf>

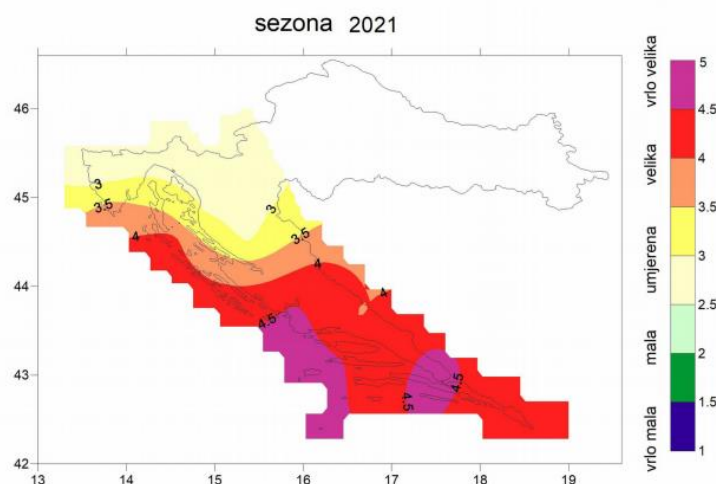
sjeverne Afrike prema našim predjelima te je pritjecao vrlo topao zrak, a s promjenom položaja njegove osi povremeno je na područje Jadrana dospio saharski pijesak.

U ljetnim mjesecima bilo je povremenog utjecaja hladnih fronti i ciklona. Stoga je lokalno bilo kiše, često u obliku pljuskova, a više ih je bilo na sjevernom Jadranu te posebice u gorju. Povremeno je bilo umjerenog i jakog juga te bure i sjeverozapadnjaka, a u razmjerno stabilnim sinoptičkim situacijama umjerenog maestrala, najčešće na otocima Dalmacije.

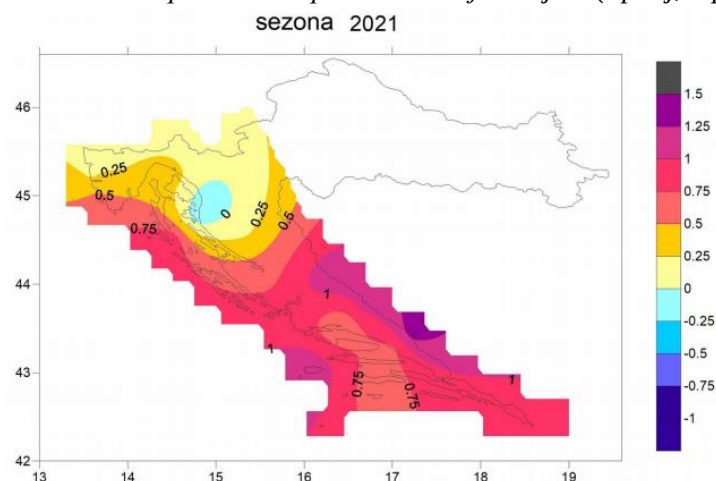
U rujnu je požarna ugroženost bila povećana u odnosu na prosjek, izraženije na sjevernom Jadranu uslijed dugotrajnog utjecaja termobaričkog grebena te stoga sušnih i iznadprosječno toplih vremenskih prilika.

U listopadu je učestalo bilo kiše uz sniženje temperature zraka te su se klase opasnosti snizile i u najvećem dijelu mjeseca bile male i vrlo male.

Izračun srednje mjesečne klase opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja za ljeto (lipanj, srpanj i kolovoz), što je ujedno najtopliji i najsuši dio godine na Jadranu i u priobalju pokazuje (slika 1.), da je u Dalmaciji srednja klasa bila velika i vrlo velika, a na sjevernom Jadranu umjerena i velika.

Slika 1.: Srednja mjesečna klasa opasnosti od požara raslinja za ljeto (lipanj, srpanj i kolovoz) 2021.

Slika 2.: Odstupanje srednje mjesečne klase opasnosti od požara raslinja za ljeto (lipanj, srpanj i kolovoz) 2021. u odnosu na višegodišnji prosjek (razdoblje 2003.-2020.) za područje Jadrana i priobalja

Odstupanje srednje klase opasnosti u ljetnoj sezoni (slika 2.) u odnosu na višegodišnji prosjek (2003.-2020.) je u većini područja bilo pozitivno, a najviše pozitivne anomalije zabilježene su u unutrašnjosti Dalmacije te na pojedinim otocima (Mali Lošinj, Vis, Lastovo,

Hvar). Negativno odstupanje je bilo na području Raba i Senja uslijed obilnih oborina u obliku pljuska.

Ovogodišnja požarna sezona odstupala je od prosječnih te je požarna ugroženost na većem dijelu Jadrana i u priobalju bila povišena na što su dodatno utjecale situacije s umjerenim i jakim vjetrom, stoga su izdavana upozorenja na meteorološke prilike koje mogu dodatno utjecati na neuobičajeno ponašanje nastalog požara. Najviše je bilo upozorenja najnižeg stupnja (žuto), a srednjeg stupnja (narančasto) bilo je 17. Upozorenje najvišeg stupnja-crveno na sreću ove godine nije izdano za razliku od 2017. kada je šumskim požarom bio ugrožen i grad Split.

III. PREGLED PODATAKA O POŽARIMA RASLINJA NA PRIOBALNOM I KRAŠKOM PODRUČJU I NJIHOVA STATISTIČKA ANALIZA (od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine)

Na priobalnom i kraškom području u 2021. godini, a sukladno podacima koji su prikupljeni i vode u Državnom vatrogasnom operativnom centru 193 (DVOC 193), evidentirano je ukupno **3.248** požara raslinja što je smanjenje od **2,81%** u odnosu na prethodni petogodišnji prosjek (tablica 1).

Tablica 1: Pokazatelji o požarima raslinja na priobalnom i kraškom području (odnos 2021. i petogodišnji prosjek 2016. - 2020. - podaci HVZ–DVOC 193)

Petogodišnje razdoblje, intervencije na otvorenom prostoru (požari raslinja) priobalnog i kraškog područja – 7 priobalnih županija											2021.	
Promatrano razdoblje	2016.		2017.		2018.		2019.		2020.			
	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)
01.01.-31.12.	2913	19773	4150	86576	1875	3891	3850	19129	3921	35168	3248	14707
01.06.-31.10.	1407	7415	1574	59770	1330	3160	1090	2643	1070	1695	1575	8444
Promatrano razdoblje	PETOGODIŠNJI PROSJEK 2016. - 2020.										2021.	
	BROJ POŽARA				POVRŠINA (ha)				IOP (ha/požar)		IOP (ha/požar)	
01.01.-31.12.	3342				32907				9,85		4,53	
01.06.-31.10.	1294				14937				11,54		5,36	
Promatrano razdoblje	2021. / PETOGODIŠNJI PROSJEK 2016. – 2020.											
	odnos broja požara				odnos opožarene površine				Odnos indeksa opožarene površine (IOP)			
01.01.-31.12.	-2,81%				-55,31%				-54,02%			
01.06.-31.10.	21,70%				-43,47%				-53,55%			

U tim požarima, ukupno opožarena površina procijenjena je na **14.707 ha**, što je za čak **55,31% manje** u odnosu na promatrani prethodni petogodišnji prosjek, a pri čemu je indeks opožarene površine (IOP) **manji** za **54,02%**.

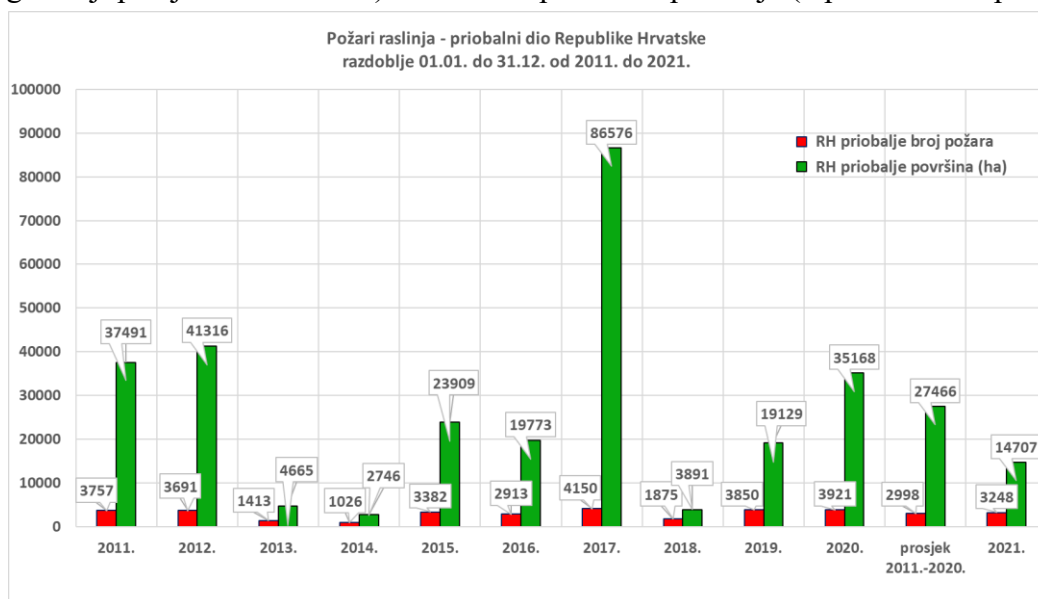
U odnosu na 2020., broj evidentiranih požara raslinja na priobalnom i kraškom području u 2021. godini manji je za **17,16%**, opožarena površina je smanjena za čak **58,18%** dok je IOP manji za **49,50%**.

Promatrajući samo razdoblje tijekom glavnog napora požarne opasnosti (lipanj-rujan), broj požara raslinja je povećan za **21,70%**, dok je istovremeno opožarena površina manja za značajnih **43,47%**, pa je sukladno navedenom i IOP za to razdoblje očekivano smanjen i to za čak **53,55%**.

Ipak, u odnosu na 2020., podaci za požare raslinja za isto promatrano razdoblje na priobalnom i kraškom području u 2021. se uvelike razlikuju u odnosu na petogodišnji prosjek. Tako je broj evidentiranih požara raslinja veći za **47,20%**, opožarena površina je povećana za čak **398,17%** dok je IOP veći za **239,24%**.

Ako bi uspoređivali podatke s desetogodišnjim prosjekom, rezultati bi bili ipak nešto drugačiji jer ulaze u obzir i neke izrazito kišne godine (primjerice 2013. i 2014. godina), s vrlo malim brojem požara te još manjom opožarenom površinom.

Kako bi se što jednostavnije mogli uspoređivati odnosi broja požara, opožarene površine i indeksa opožarene površine (IOP) po godinama i prema desetogodišnjem prosjeku, dan je prikaz u sljedećim grafikonima. Podaci su prikazani od 2011. do 2021. godine (uz desetogodišnji prosjek 2011.-2020.) za kraško i priobalno područje (7 priobalnih županija).

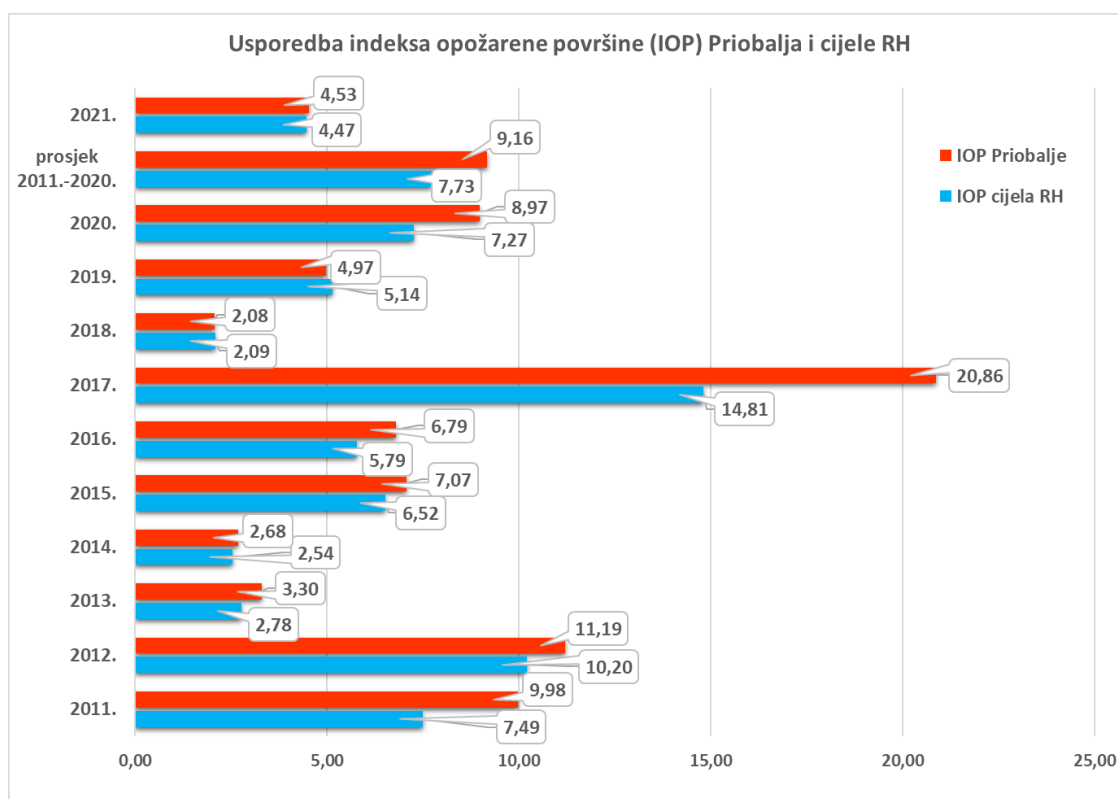

Grafikon 1: Odnos broja požara i opožarenih površina u priobalnom i kraškom području Republike Hrvatske za razdoblje 2011. – 2021.

Uspoređujući podatke iz grafikona 1, broj požara u sedam priobalnih županija u 2021. godini veći je od prosjeka za **8,35%**, dok je opožarena površina gotovo dvostruko manja, odnosno zabilježeno je smanjenje od **46,45%**.

Uspoređujući podatke iz grafikona 2. IOP (indeks opožarene površine) u 2021. za priobalni dio iznosi **4,53** što je, u odnosu na **9,16** (desetogodišnji prosjek 2011 – 2020), smanjenje za vrlo velikih **50,58%**.

Slični su rezultati ukoliko uspoređujemo IOP za cijelu Republiku Hrvatsku gdje je u odnosu na 10 godišnji prosjek, zabilježeno smanjenje IOP od također vrlo značajnih **42,17%**.

Grafikon 2: Odnos IOP priobalnog i kraškog područja i IOP cijele RH (2011.-2021.)

Raspodjela požara raslinja po mjesecima u 2021. godini

Godina 2021. prema broju požara bila je donekle specifična. Najveći broj požara zabilježen je u mjesecu ožujku (tablica 2) te u ljetnim mjesecima srpnju i kolovozu.

Tablica 2: Raspodjela požara raslinja po mjesecima u 2021. godini (podaci HVZ-a–DVOC 193)

2021.	UKUPNO	SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK	TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ	SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN	LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
UKUPNO PRIOBALJE	3248	45	344	788	275	128	233	379	499	319	145	30	63
UKUPNO KONTINENT	2166	4	194	565	164	42	223	388	222	261	73	15	15
UKUPNO RH	5414	49	538	1353	439	170	456	767	721	580	218	45	78

Razlog ovakvog broja požara u ožujku je prvenstveno meteorološka situacija (manjak oborina te veći broj dana s jakim vjetrom) uz često nesavjesno spaljivanje poljoprivrednih površina bez kontrole, a srpanj i kolovoz uobičajeni su za požare raslinja prvenstveno u priobalnom području Republike Hrvatske jer se i radi o mjesecima s najviše sunčanih dana, dugim dnevnim svjetlom, manjkom padalina (posebno u Dalmaciji) te i ne najmanje bitno, često višestrukim brojem ljudi uslijed glavne špice turističke sezone.

Gledajući udio u broju požara u priobalnom i kraškom području (7 priobalnih županija), broj požara u ožujku (788) čini udio od čak **24,26%** ili gotovo četvrtinu svih požara raslinja na priobalnom i kraškom području, a kada se tome pribroji broj požara u srcu požarne sezone (srpanj 379 i kolovoz 499) onda ta tri mjeseca zajedno (1.666 požara) čine **51,29%** odnosno više od pola ukupnog broja svih zabilježenih požara raslinja (3.248).

Promatrajući udio u broju požara za područje cijele Republike Hrvatske, broj požara u ožujku (1.353) čini čak i nešto malo više odnosno **24,99%** ili četvrtinu svih požara raslinja na priobalnom i kraškom području, a kada se i za područje Republike Hrvatske pribroji broj požara u srpnju (767) i kolovozu (721) onda ta tri mjeseca zajedno (2.841 požar) čine **52,48%** od ukupnog broja svih zabilježenih požara raslinja u Republici Hrvatskoj (5.414).

Raspodjela broja požara prema veličini opožarene površine

Raspodjela broja požara prema veličini opožarene površine za vrijeme glavnog napora požarne opasnosti te za cijelo razdoblje 2021. godine dana je u tablici 3.

Tablica 3: Raspodjela požara raslinja po veličini opožarene površine (podaci HVZ-a–DVOC 193-a)

2021.	Mjesec	≤5 ha		>5≤10 ha		>10≤100 ha		>100 ha		Ukupno požara
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	
	PRIOBALNI DIO RH									
	VI.	223	95,71%	3	1,29%	7	3,00%	0	0,00%	233
	VII.	348	91,82%	10	2,64%	17	4,49%	4	1,06%	379
	VIII.	449	89,98%	21	4,21%	24	4,81%	5	1,00%	499
	IX.	298	93,42%	7	2,19%	11	3,45%	3	0,94%	319
	X.	139	95,86%	2	1,38%	4	2,76%	0	0,00%	145
	VI.-X	1457	92,51%	43	2,73%	63	4,00%	12	0,76%	1575
	I.-XII.	2966	91,32%	118	3,63%	146	4,50%	18	0,55%	3248
	KONTINENTALNI DIO RH									
	I.-XII.	2006	92,61%	58	2,68%	93	4,29%	9	0,42%	2166
UKUPNO RH										
I.-XII.	4972	91,84%	176	3,25%	239	4,41%	27	0,50%	5414	

Iz tablice 3. vidljivo je da je u većini požara raslinja u požarnoj sezoni (VI.-X. mjesec) opožarena površina iznosila manje od 5 ha (92,51% za priobalni dio). Od 3.248 požara raslinja 12 su imala procijenjenu opožarenu površinu veću od 100 ha što iznosi 0,76% svih požara na priobalnom području Republike Hrvatske tijekom požarne sezone. Broj požara koji su bili veći od 10, a manji ili jednaki 100 ha (63) za 20 požara je veći od broja požara većih od 5 a manjih ili jednakih 10 ha (43 požara).

Ovo je karakteristika koja se ponavlja iz godine u godinu i zabilježena je već petu godinu zaredom (ili je ovaj omjer gotovo jednak ili je veći) što pokazuje da se požari, ukoliko se ne spriječi njihovo širenje u kratkom roku, vrlo brzo prošire na površine iznad 10 ha.

Uzimajući u obzir cijelu godinu, **18** požara na priobalju (od 3.248) se proširilo na površinu veću od 100 ha ili **0,55%**, **146** požara je imalo površinu između 10 i 100 hektara ili **4,50%**, **118** je imalo površinu između 5 i 10 ha ili **3,63%**, a za **2.966** požara ili **91,32%** je površina bila manja ili jednaka 5 ha. Također je prisutna karakteristika da je veći broj požara koji su zahvatili površinu veću od 10, a manju ili jednaku 100 ha nego što je broj požara koji su zahvatili površinu između 5 i 10 ha.

Promatrajući podatke iz tablice 3. za kontinentalni dio ili za Republiku Hrvatsku kao cjelinu, također se može primijetiti da se raspodjela broja požara po veličini opožarene površine ponaša po nekom pravilu kao i kod požara na priobalju i to već 5. godinu zaredom.

Požari veći od 100 ha u priobalnom i kraškom području zabilježeni su u Šibensko-kninskoj županiji (8), Ličko-senjskoj (4), Zadarskoj (3), Splitsko-dalmatinskoj (2) i Dubrovačko-neretvanskoj (1).

Promatrajući kontinentalni dio Republike Hrvatske, u 2021. najviše požara većih od 100 ha (kao i 2020.) zabilježeno je u Karlovačkoj županiji (4 od ukupno 9).

Treba naglasiti da se većina ove opožarene površine odnosila na požare trave i niskog raslinja, makije i niske hrastove šume bez značajnije štete, a neki su bili i na minski sumnjivim površinama.

Vrijednosti vezane za površinu treba uzeti s određenom rezervom jer su većinom dobivene na temelju procjene vatrogasaca odnosno zapovjednika na požarištu bez službenog mjerenja i/ili geokodiranja same površine.

Raspodjela broja požara po vremenskom trajanju od dojava do potpunog gašenja

Raspodjela požara raslinja prema vremenu trajanja intervencije za priobalni, kontinentalni dio i ukupno za Republiku Hrvatsku dana je u tablici 4.

Tablica 4: Raspodjela požara raslinja po vremenskom trajanju od dojava do potpunog gašenja

2021.	Mjesec	<=4 sata		>4 <=12 sati		>12 sati		Ukupno požara
		broj	%	broj	%	broj	%	
	PRIOBALNI DIO RH							
	VI.	217	93,13%	11	4,72%	5	2,15%	233
	VII.	331	87,34%	24	6,33%	24	6,33%	379
	VIII.	419	83,97%	46	9,22%	34	6,81%	499
	IX.	292	91,54%	17	5,33%	10	3,13%	319
	X.	136	93,79%	4	2,76%	5	3,45%	145
	VI.-X	1395	88,57%	102	6,48%	78	4,95%	1575
	I.-XII.	2962	91,19%	184	5,67%	102	3,14%	3248
	KONTINENTALNI DIO RH							
	I.-XII.	2122	97,97%	41	1,89%	3	0,14%	2166
UKUPNO RH								
I.-XII.	5084	93,90%	225	4,16%	105	1,94%	5414	

Na priobalnom području Republike Hrvatske u prosjeku, **88,57%** u požarnoj sezoni te **91,19%** požara tijekom cijele godine u potpunosti je ugašeno u prva četiri sata od trenutka zaprimanja prve dojava (tablica 4), što je pokazatelj vrlo brzog angažiranja dostatnih vatrogasnih snaga ali i ipak nešto manje brzine širenja požara te manjeg broja požara raslinja u 2021. u odnosu na npr. 2017. koja je bila ekstremna.

U 4,95% požara u požarnoj sezoni i 3,14% u cijelog 2021. vrijeme do potpunog gašenja požara na priobalju trajalo je više od 12 sati.

U kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske samo 0,14% požara trajalo je dulje od 12 sati, a čak 97,97% požara bilo je ugašeno u vremenu do četiri sata.

Tijekom cijele godine, podaci za Republiku Hrvatsku kao cjelinu pokazuju da su 93,62% požara ugašena u vremenu do četiri sata, 5,18% u vremenu između 4 i 12 sati, a samo 1,94% u vremenu većem od 12 sati.

Prosječno trajanje intervencije požara raslinja

Prosječno trajanje vatrogasne intervencije gašenja požara raslinja je jedan od pokazatelja brzine djelovanja vatrogasnog sustava, angažiranja dodatnih vatrogasnih snaga, angažiranja državnih snaga (kopnenih, zračnih) ali i karakteristike same požarne sezone. U tablici 5 dane su usporedbe 2021. u odnosu na 2020. godinu.

Tablica 5: Prosječno trajanje intervencije požara raslinja, usporedba 2021. u odnosu na 2020.

Godina	Prosječno trajanje intervencije požara raslinja (od prijave do potpunog gašenja)		
	Priobalje 01.01. – 31.12.	Cijela RH 01.01. – 31.12.	Glavni napor - priobalje 21.06. – 23.09.
2021.	2 sata 32 minute	2 sata i 1 minutu	3 sata 26 minuta
2020.	3 sata i 2 minute	2 sata i 33 minute	2 sata 44 minute
2021./2020.	-16,48%	-20,91%	+ 25,61 %

Prema podacima iz tablice 5. za priobalno područje, ukupno trajanje 3.248 požara raslinja iznosilo je 8.217 sati i 36 minuta odnosno u prosjeku 2 sata i 32 minute.

U odnosu na prošlu 2020. godinu, u 2021. zabilježeno je smanjenje prosječnog trajanja požara raslinja za **16,48%** za priobalno područje.

Ukoliko promatramo Republiku Hrvatsku kao cjelinu, ukupno trajanje gašenja 5.414 požara raslinja iznosilo je 10.863 sata i 16 minuta odnosno u prosjeku 2 sata i jednu minutu što je u odnosu na 2020. (2 sata i 33 minuta), smanjenje od **20,91%**.

Ukoliko promatramo tzv. glavni napor požarne opasnosti odnosno razdoblje u 2021. godini u kojem je djelovalo Operativno vatrogasno zapovjedništvo Republike Hrvatske u Divuljama, onda je povećanje prosječnog trajanja intervencije požara raslinja za **25,61%**.

Ovo povećanje je logično s obzirom da je u ljetnim mjesecima, posebno srpnju i kolovozu bilo i najviše požara, odnosno broj požara na priobalju u tom razdoblju u 2021. godini bio je veći za čak **39,34%** u odnosu na 2020. godinu.

Raspodjela broja požara raslinja i opožarene površine u priobalnim županijama

Iz tablice 6 vidljivo je kako je po broju požara najopterećenije bilo područje Splitsko-dalmatinske županije pa slijede Zadarska i Šibensko-kninska županija, a najviše opožarenih površina evidentirano je u Šibensko-kninskoj županiji, zatim slijedi Splitsko-dalmatinska, Zadarska te Ličko-senjska županija.

Tablica 6: Raspodjela požara raslinja i opožarene površine u priobalnim županijama

ŽUPANIJA	POŽARI RASLINJA	POVRŠINA ha	ZRAČNE SNAGE kumulativni zbroj (CL+AT+HL)
ISTARSKA	281	168	2
PRIMORSKO-GORANSKA	195	105	2

LIČKO-SENJSKA	347	2687	0
ZADARSKA	649	2777	59
ŠIBENSKO-KNINSKA	609	3870	139
SPLITSKO-DALMATINSKA	1011	3313	138
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	156	1787	7
UKUPNO PRIOBALJE	3248	14707	347

Namjenski organizirane snage Oružanih snaga Republike Hrvatske u gašenju požara raslinja u 2021. godini

Od **1. siječnja do 31. prosinca 2021.** upućena su od strane Hrvatske vatrogasne zajednice prema Oružanim snagama Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu OS RH) **276** pisana zahtjeva za angažiranje zračnih snaga od kojih je **68** ili **24,64 %** bilo za zadaće izviđanja s ciljem ranog otkrivanja požara, mogućeg inicijalnog djelovanja i/ili javljanja o stanju istih.

Od strane Hrvatske vatrogasne zajednice u 2021. godini upućena su i **2 zahtjeva** za angažiranje Hrvatske vojske i vojnih kopnenih snaga (HKO V) protupožarnih namjenski organiziranih snaga (PP NOS OS RH) koje su angažirane 2. i 3. kolovoza 2021. s po **26 vojnika** iz vojarne „Knez Trpimir“ Divulje, a radi pomoći u gašenju najvećeg ovogodišnjeg požara Seget Gornji (Splitsko-dalmatinska županija). Na požarištu su bili angažirani 11 sati i 35 min i dali velik doprinos u gašenju.

Zračne snage bile su angažirane na **133 požara**, što je povećanje od **18,75%** u odnosu na 2020. godinu (112 požara), a sva djelovanja bila su u 7 priobalnih županija.

Presjek djelovanja zračnih snaga po županijama i razdoblju dan je u tablici 7.

Tablica 7: Angažiranje zračnih snaga po županijama te po razdobljima

ŽUPANIJA	Istarska	Primorsko-goranska	Ličko-senjska	Zadarska	Šibensko-kninska	Splitsko-dalmatinska	Dubrovačko-neretvanska
Broj požara	2	2	0	29	50	45	5
Razdoblje po fazama						2020.	2021.
Broj požara, razdoblje od 01. siječnja do 31. svibnja (I. faza)						61	18
Broj požara, razdoblje od 01. lipnja do 30.-rujna (II. faza)						50	113
Broj požara, razdoblje od 01. listopada do 31. prosinca (III. faza)						2	2

Tijekom 2021. godine protupožarne zračne snage su na temelju **276** zahtjeva Hrvatske vatrogasne zajednice izvršile **5.381** let, ostvarile **852:25** sati naleta, izbacile ukupno **25.220** tona vode, utrošile **544.529** litara goriva, prevezle **7,5** tona tereta, te potrošile **7.564** litara pjenila (tablica 8).

Tablica 8: Pregled aktivnosti OS RH u protupožarnoj zaštiti u 2021. i usporedba s 2017., 2018., 2019. i 2020.

Godina	Aktivnost	Broj letova	Sati naleta	Litara goriva	Izbačeno vode u t	Prevezeno osoba	Tona opreme	Utrošak pjenila u l
2017.	Požar	17.606	2.773:30	1.718 106	81.951	283	188	

Od toga:	Protupožarna izviđanja (PPI)	(65)	(111:15)	(36.005)	(99)	(23)	(1)	
2018.	Požar	2.378	504:25	296.588	10.948	115	14,6	
Od toga:	Protupožarna izviđanja (PPI)	(106)	(143:00)	(43.934)	(198)	(0)	(0)	
2019.	Požar	2.953	551:15	309.626	13.749	14	14	
Od toga:	Protupožarna izviđanja (PPI)	(150)	(159:15)	(44.409)	(309)	(0)	(0)	
2020.	Požar	3.492	511:50	338.874	16.890	27	15	2.312
Od toga:	Protupožarna izviđanja (PPI)	(113)	(91:35)	(27.731)	(244)	(0)	(0)	(0)
2021.	Požar	5.381	852:25	544.529	25.220	(0)	7,5	7.564
Od toga:	Protupožarna izviđanja (PPI)	(68)	(154:55)	(47.199)	(331)	(0)	(0)	(0)

U 2021. protupožarna izviđanja su doprinijela bržem uočavanju požara u samom početku nastanka. Tako su zrakoplovi na protupožarnim izviđanjima **17 puta** uočili požare u nastanku, inicijalno djelovali po istima, te javili o njihovom stanju u Operativno vatrogasno zapovjedništvo Republike Hrvatske.

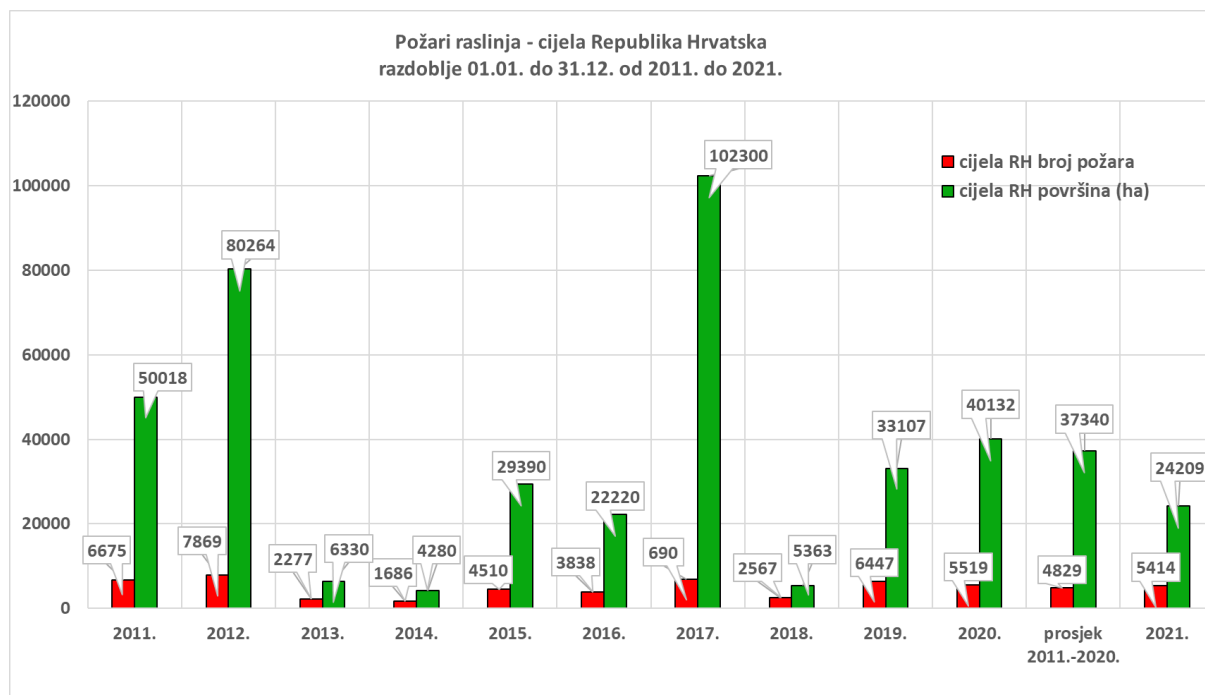
Tim besposadnih zrakoplovnih sustava angažiran je **13 puta** od 21. lipnja do 23. rujna 2021. (II. faza) u izviđanju područja koja su procijenjena kao visoko rizična u pogledu izbijanja požara te snimanja požarišta. Besposadni zrakoplovni sustav „ORBITER 3“ je na protupožarnim izviđanjima proveo ukupno **14 letova** i ostvario **31:27:00** sati naleta.

U 2021. su OS RH postupale su prema izrađenom Standardnom operativnom postupku pružanja međunarodne pomoći putem prijelaznih rescEU kapaciteta **dva puta** (Republika Turska i Helenska Republika). Također su dva puta izvršile zadaće pružanja humanitarne pomoći u gašenju požara otvorenog prostora protupožarnim zrakoplovima u Bosni i Hercegovini koji nisu u sklopu rescEU mehanizma pružanja humanitarne pomoći. Ukupno je na sva četiri angažiranja izvan Republike Hrvatske izvršeno **376 letova**, ostvareno **102:40:00 sati naleta**, izbačeno je ukupno **2.058 tona vode** te utrošeno **92.793 litre goriva**.

Podaci o požarima raslinja na cjelokupnom području Republike Hrvatske

Požari raslinja, kao što se vidi i u već navedenim podacima, nisu samo karakteristika priobalnog i kraškog područja (7 priobalnih županija), već su česti i u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske, iako ih je, kao i 2020., zabilježen nešto manji broj nego na priobalju te su općenito i nešto slabijeg intenziteta i rjeđe zahvaćaju krošnju stabala.

U 2021. godini u Republici Hrvatskoj (grafikon 3) zabilježeno je 5.414 požara raslinja s opožarenom površinom od 24.209 ha što je za 105 ili 1,90% manje u broju požara ali i 15.923 ha ili 39,68% manje ha u opožarenoj površini u odnosu na 2020.

Grafikon 3: Odnos broja požara i opožarenih površina za cijelu Republiku Hrvatsku

Gledajući IOP (indeks opožarene površine grafikon 2) u 2020. za područje Republike Hrvatske iznosio je 7,27 dok je u 2021. iznosio **4,47%** što je smanjenje od značajnih **38,51%**.

U odnosu na desetogodišnji prosjek (2011. - 2020., grafikon 3) za područje Republike Hrvatske od 4.829 požara raslinja s opožarenom površinom od 37.340 ha, u 2021. godini zabilježeno je povećanje broja požara za 585 požara odnosno za **12,11%** dok je procijenjena opožarena površina smanjena za **35,17%** odnosno za 13.131 ha.

Gledajući IOP, desetogodišnji prosjek (2011. - 2021., grafikon 2) iznosi za područje Republike Hrvatske 7,73 pa je zabilježeno smanjenje IOP u 2021. za **42,17%**.

Ako pogledamo odnos IOP 7 priobalnih županija (priobalno i kraško područje) sa IOP cijele Republike Hrvatske (grafikon 2) vidimo da je IOP na priobalju najčešće nešto veći od ukupnog IOP za Republiku Hrvatsku, tako je i 2021. godine IOP na priobalju bio nešto veći ali za zanemarivih 0,06 odnosno za **1,34%**.

Požari državnih i privatnih šuma te poljoprivrednih zemljišta

U statistici podataka o šumskim požarima koje za potrebe Ministarstva poljoprivrede temeljem Zakona o šumama i Pravilnika o načinu prikupljanja podataka, vođenju registra te uvjetima korištenja podataka o šumskim požarima vode u Hrvatskim šumama d.o.o., navodi se da je u razdoblju od **1. siječnja do 31. prosinca 2021.** godine (krš 102 i kontinent 14) nastalo ukupno **116 požara** (142 požara u 2020.) u kojima su (krš 5.918 ha i kontinent 77 ha) opožarena ukupno **5.918 ha** (23.994 ha u 2020.) šumskog i ostalog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i privatnih šumovlasnika (državne i privatne šume te poljoprivredna zemljišta koja su opožarena u sklopu šumskih požara).

Požari na minski sumnjivim površinama

Tijekom 2021. godine zabilježeno je nekoliko većih požara na minski sumnjivim površinama ali nije zabilježena značajnija materijalna šteta.

Najveći požar (po procijenjenoj površini) dojavljen je 22. veljače 2021. na području Željave u Ličko-senjskoj županiji. Radilo se o požaru trave i niskog raslinja koji je zahvatio površinu od **557 ha**. Požar se većinom pratio te gasio sa sigurnih površina. Podaci o požarima na miniranim i minski sumnjivim površinama navedeni su u tablici 9.

Tablica 9: Požari raslinja na miniranom ili minski sumnjivom prostoru u 2021. te ukupno u RH

Požari raslinja na miniranom ili minski sumnjivom području u 2021. god.	broj požara	opožarena površina (ha)	IOP (ha/požar)
požari na priobalnom i kraškom području (siječanj – prosinac)	14	792	56,57
požari na cijelom području RH (siječanj – prosinac)	16	894	55,88

Pružanje pomoći putem izvanredne dislokacije

Sukladno traženjima županijskih vatrogasnih zapovjednika za pružanje pomoći putem izvanredne dislokacije, a zbog potrebe gašenja požara u priobalju, temeljem zapovjedi glavnog vatrogasnog zapovjednika na **3 požara** raslinja u požarnoj sezoni 2021., upućene su dodatne vatrogasne snage iz drugih županija te pripadnici intervencijskih vatrogasnih postrojbi Hrvatske vatrogasne zajednice.

Provođenje evakuacije

U 2021. izvršene su dvije preventivne evakuacije:

1. Zbog požara na otoku Lavdari kod Dugog Otoka koji je izbio 10. srpnja, preventivno je **evakuirano** oko 50 osoba (mještana i turista) s brodovima lučke kapetanije, policije i vatrogasaca.

2. Zbog požara na otoku Ugljanu kod psihijatrijske bolnice koji je izbio 6. rujna i zahvatio nekoliko objekata u samom krugu bolnice, preventivno su **evakuirani** pacijenti psihijatrijske bolnice

Ukupan broj vatrogasnih događaja u Republici Hrvatskoj

U 2021. godini (prema obrađenim podacima do 01. veljače 2022.), DVOC 193 je u svojoj bazi podataka zabilježio ukupno **36.713** događaja gdje se tražilo angažiranje vatrogasnih snaga. U tablici 10 navedeni su brojevi pokazatelji različitih vrsta intervencija po područjima (priobalje i kontinent) i ukupno za Republiku Hrvatsku.

Tablica 10: Broj vatrogasnih događaja u 2021. po vrsti i područjima te ukupno za RH

PODRUČJE RH	Ukupni broj događaja	Požari na otvorenom (svi)	Samo požari raslinja	Površina ha	Požar u/na objektu	Požar prometnog sredstva	Tehničke intervencije	Ostalo
PRIOBALJE	14850	5229	3248	14707	1669	409	6143	1400
KONTINENT	21863	3433	2166	9502	2847	496	14390	697
UKUPNO	36713	8662	5414	24209	4516	905	20533	2097

Broj stradalih (građani i vatrogasci) u požarima raslinja u 2021. godini

U gašenju požara raslinja na priobalnom i kraškom području **osam osoba** je bilo ozlijeđeno od kojih je **šest vatrogasaca** te **dva građana**, dok je smrtno stradala **jedna osoba**.

Gledajući ukupno Republiku Hrvatsku, u požarima raslinja **16 osoba** je bilo ozlijeđeno od kojih je **11 vatrogasaca**, dok su **dvije osobe** smrtno stradale.

Paleći korov u veljači 2021. u Karlovačkoj županiji, smrtno su stradale još **dvije** starije osobe, ali ni jedna od vatrogasnih postrojbi nije dobila dojavu o požarima odnosno intervencija vatrogasaca nije bila potrebna.

Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva policije, ukupno su u 2021. godini u Republici Hrvatskoj u požarima na građevinskim objektima, prometnim sredstvima i otvorenim prostorima **poginule 34 osobe** i **87 osoba** je ozlijeđeno.

Štete nastale u požarima u 2021.

Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova Ravnateljstva policije, ukupno je u 2021. godini u Republici Hrvatskoj u **3.732 požara** na otvorenom prostoru gdje je policija obavila očevid (prema procjeni), zabilježena materijalna šteta u iznosu od **64.685.593,00 kune**.

Tijekom 2021. prilikom vatrogasnih intervencija, kao niti 2020. nisu bile zabilježene veće štete na vatrogasnim vozilima.

Značajniji požari raslinja na priobalnom i kraškom području u požarnoj sezoni 2021 (razdoblje lipanj – srpanj).

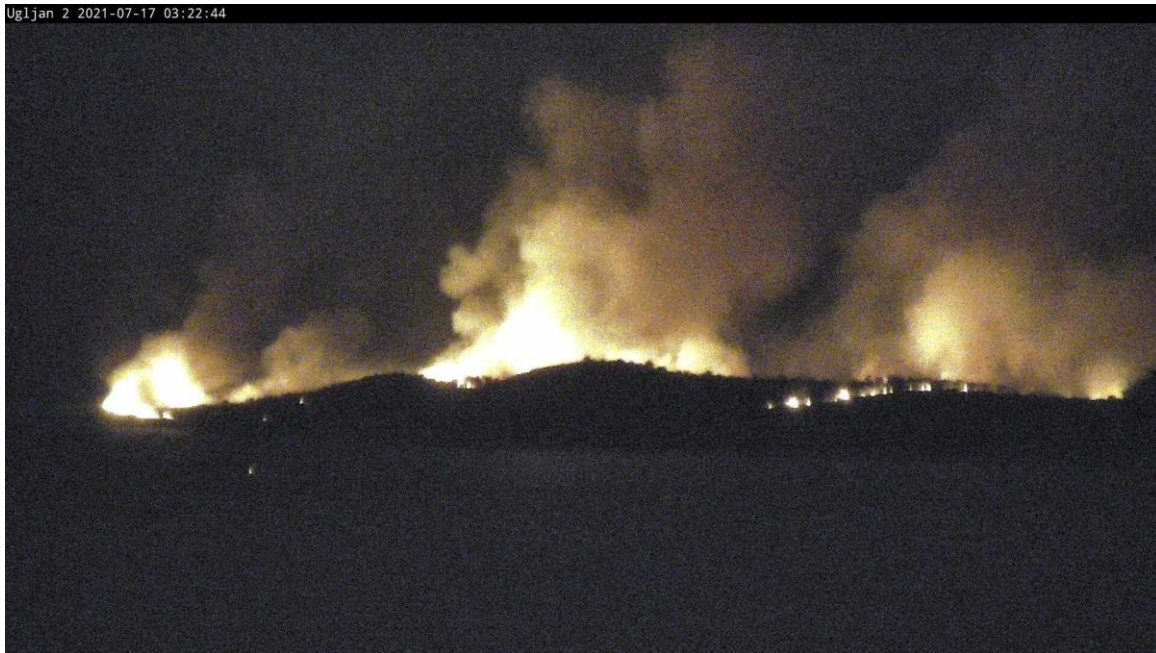
U razdoblju glavnog napora požarne opasnosti 1. lipnja – 30. rujna izdvajaju se:

Požar nastao 16. srpnja, dojava u 21:00 sati **Otok Brač – Uvala Krušćica – Nerežišća** (WGS 43°16'45";16°30'41"), **opožareno 130 ha** niskog raslinja, makije i borove šume angažirana 4 CL i 1 HL te 84 vatrogasca sa 21 vozilom, lokaliziran 17. srpnja u 14:00, a ugašen 21. srpnja u 16:30 sati.

Slika 3.: Fotografija požara iz Canadaira CL 415

Istog 16. srpnja dojava 22:59, **Otok Lavdara (kod Dugog otoka)** (WGS 43°56'36";15°11'04"), **opožareno 90 ha** borove šume i niskog raslinja, angažirano 26 vatrogasaca te 2 CL i 1 AT, lokaliziran 17. srpnja u 15:21, ugašen 18. srpnja u 21:57 sati, zbog požara **evakuirano je oko 50 osoba** (mještana i turista) sa brodovima lučke kapetanije, policije i vatrogasaca.

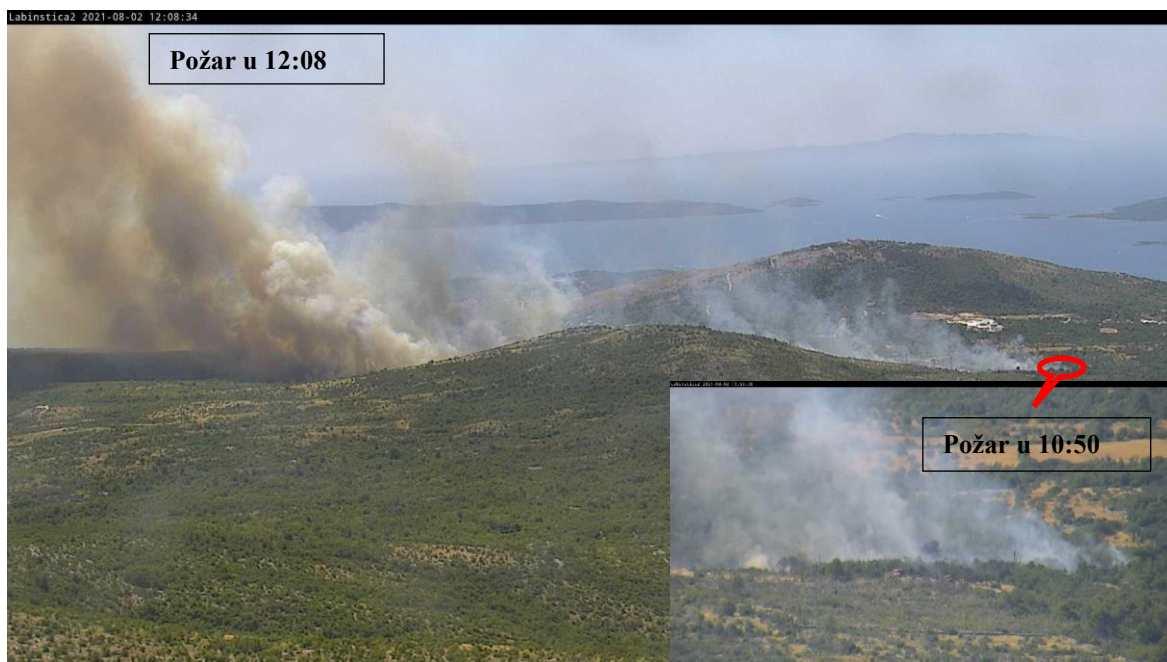
Slika 4: Kamera Hrvatskih šuma

Požar nastao 25. srpnja. dojava u 23:02 sati **Danilo Biranj, Braice, Čvrljevo** (WGS 43°45'14";16°01'14"), **opožareno 500 ha** većinom trave i niskog raslinja, maslinici i vinova loza, angažirano 80 vatrogasaca sa 31 vozilom te 3 CL-a 2 i AT-a, lokaliziran 26. srpnja u 17:16 sati , a ugašen 27. srpnja u 06:13 sati.

Slika 5: Kamera Hrvatskih šuma

Požar nastao 2. kolovoza dojava u 10:15, **Seget Gornji, Trogir, Plano, Kaštela, Labin** (WGS 43°32'40";16°12'21"), opožareno 1.641 ha trave, niskog raslinja, makije i borove šume, angažirano (kumulativno) 9 CL, 11 AT-a, 2 HL, 251 vatrogasac sa 72 vozila (uključujući 3 IVP-a (Zadar, Split i Dubrovnik) te izvanredne dislokacije vatrogasnih snaga iz Šibensko-kninske, Zadarske i Ličko-senjske županije) i 52 pripadnika Hrvatske vojske, lokaliziran 5. kolovoza u 10:20, a ugašen 6. kolovoza u 12:00 sati. **To je i najveći požar požarne sezone 2021.** koji je izbio kod Segeta Gornjeg te se proširio na područje Trogira, Planog (dio u Gradu Trogiru, dio Grad Kaštela) i Labina Dalmatinskog (općina Prgomet).

Slika 6: Kamera Hrvatskih šuma

Požar nastao 6. rujna. dojava u 15:21, **Otok Ugljan** kod psihijatrijske bolnice (WGS 44°06'39";15°05'54"), **opožareno 9 ha** makije, niskog raslinja i borove šume (oštećeni objekti u krugu bolnice), preventivno **evakuirani pacijenti psihijatrijske bolnice**, angažirano 55 vatrogasaca sa 14 vozila te 2 CL, lokaliziran u 17:20, a ugašen 07. rujna u 20:05 sati.

Slika 7: Požar na otoku Ugljanu

Ukupne angažirane snage na priobalju tijekom požarne sezone 2021.

Učinkovito gašenje požara raslinja je moguće jedino uz dobru prethodnu pripremu i koordinaciju zrakoplovnih i zemaljskih snaga te su angažirane snage ukupno iznosile:

- **5.331 vatrogasac iz vatrogasnih postrojbi** priobalnih županija (1.454 iz JVP i 3.877 iz DVD)
- **do 1.000 sezonskih vatrogasaca** angažiranih na lokalnoj razini
- putem redovite dislokacije angažirano je **67** vatrogasaca sa **20** vozila iz kontinentalnog dijela Republike Hrvatske dislocirano je na **10** mjesta i u sjedištima Državne intervencijske vatrogasne postrojbe (u jednoj smjeni)

- **46** pripadnika intervencijske vatrogasne postrojbe Hrvatske vatrogasne zajednice angažiranih na svim potrebnim lokacijama i u sezonskim intervencijskim vatrogasnim postrojbama na otocima
- Hrvatska vojska stavila je na raspolaganje **do 200** pripadnika protupožarnih Namjenski organiziranih snaga Oružanih snaga Republike Hrvatske (kopnene, zrakoplovne i pomorske) u spremnosti za brzu intervenciju te dodatne snage za ojačanje snaga
- snage interventne i temeljne policije.

I 2021.godine nastavljena je stalna pripravnost Interventnog tima za helikoptersko spašavanje sastavljenog od pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja i intervencijske vatrogasne postrojbe Hrvatske vatrogasne zajednice uz pomoć posada i helikoptera Oružanih snaga Republike Hrvatske kao sposobnost koja značajno doprinosi sigurnosti gasitelja koji se tijekom vatrogasnih intervencija gašenja požara na otvorenom prostoru mogu naći u potencijalnoj pogibelji.

Intervencijska vatrogasna postrojba Hrvatske vatrogasne zajednice sa svoje četiri baze (IVP Zadar, IVP Šibenik, IVP Split i IVP Dubrovnik) sudjelovala je kao i svake godine na čitavom nizu značajnih intervencija u požarnoj sezoni. Intervencije su bile na prostorima četiri dalmatinske županije. Na intervencijama su pripadnici IVP-HVZ odradili **4.031 sat** rada, a vodili su i sezonske intervencijske vatrogasne postrojbe na otocima.

IV. PREGLED REALIZACIJE ZADAĆA PROGRAMA AKTIVNOSTI

Opće, normativne, planske, preventivne, operativne i nadzorne aktivnosti subjekata Programa aktivnosti u pripremi i realizaciji požarne sezone u svrhu smanjenja opasnosti od nastanka i širenja požara

U daljnjem tekstu naglašavaju se sažeto neke od aktivnosti značajnijih izvršitelja u provođenju općih, normativnih, planskih, preventivnih i nadzornih aktivnosti u pripremi i realizaciji požarne sezone u svrhu smanjenja opasnosti od nastanka i širenja požara kao što su aktivnosti Ministarstva unutarnjih poslova i ostalih subjekata Programa aktivnosti (jedinica lokalne i područne samouprave, Hrvatskih šuma d.o.o., javnih ustanova nacionalnih parkova, parkova prirode, više ministarstava, aktivnosti društva iz sastava Hrvatskih željeznica i privatnih prijevoznika, tvrtki za održavanje cesta i autocesta, inspekcija zaštite od požara, vatrogastva i civilne zaštite, inspekcije Državnog inspektorata (poljoprivredna, šumarska, energetska, vodopravna, zaštite okoliša i zaštite prirode), inspekcija Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, inspekcije Agencije za sigurnost željezničkog prometa te aktivnosti Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu, Državnog hidrometeorološkog zavoda i drugih.

Svi navedeni subjekti, bilo kao izvršitelji i/ili sudionici Programa aktivnosti, snosili su svoje cjelokupne financijske troškove u okviru svoje djelatnosti.

Uvodno se napominje i kako su provedbene aktivnosti kako vatrogasnog sustava, tako i ostalih izvršitelja i sudionika i tijekom 2021. godine odrađivane pod posebnim okolnostima uzrokovanim pandemijom korona virusa COVID-19 što je ipak zbog iskustva iz 2020. godine tek manjim dijelom utjecalo na dinamiku izvršavanja pojedinih propisanih i planiranih aktivnosti.

Ministarstvo unutarnjih poslova je u okviru svojih obveza propisanih točkama Programa aktivnosti provelo sve preventivne i operativne mjere zaštite od požara i zadaće iz svoje nadležnosti.

Službe/Odjeli inspekcijskih poslova u Područnim uredima civilne zaštite provodili su nadzore jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave u dijelu pravodobnog donošenja i usklađivanja procjena ugroženosti od požara i planova zaštite od požara. Prilikom provođenja inspekcijskih nadzora županija i Grada Zagreba, nadzirane su mjere čuvanja šuma, provođenje šumskog reda te zabrane loženja otvorene vatre i paljenja drvenog ugljena za šume i šumsko zemljište šumoposjednika. Na području svoje nadležnosti (osobito za područje priobalja), u suradnji s Inspekcijom Državnog inspektorata, inspekcijom zaštite okoliša, provedeni su pojačani nadzori i pregledi odlagališta otpada na kojima se kontinuirano odlaže komunalni otpad, a posebna pozornost usmjerena je na sanaciju nekontroliranih „divljih“ odlagališta. Sudjelovalo se u informiranju javnosti raznim upozorenjima i obavijestima o provedbi mjera zaštite od požara.

Prema planovima i u suradnji s nadležnim inspekcijama drugih tijela državne uprave obavljeni su inspekcijski nadzori nad provedbom mjera zaštite od požara: u tvrtki Hrvatske šume d.o.o., osobito vezano za izgradnju i održavanje protupožarnih prosjeka, prometnica i šumskih cesta, crpilišta, hidranata, mjesta motriteljsko dojavnih postaja i ustroja motriteljsko dojavne službe, u javnim ustanovama nacionalnih parkova i parkova prirode; uz željezničke pruge koje prolaze kroz područja velikog i vrlo velikog stupnja ugroženosti od požara; uz cestovni pojas glede čišćenja istog od lakozapaljivih tvari, odnosno onih tvari koje mogu izazvati požar ili omogućiti njegovo širenje, uz javne prometnice koje prolaze ugroženim područjem, osobita pažnja usmjerena je na cestovne pravce lokalnog značaja koji prolaze poljoprivrednim površinama te na ceste koje su tijekom turističke sezone pojačano opterećene prometom (prilazi autokampovima, javnim plažama, kulturno povijesnim lokalitetima i drugim objektima u kojima boravi ili se okuplja veći broj gostiju ili turista); u elektroenergetskim građevinama i nad trasama nadzemnih vodova, a osobito na priobalnom i otočnom području.

Nakon provedenih inspekcijskih nadzora, sukladno utvrđenom, donesena su rješenja s naloženim mjerama zaštite od požara. Zbog ne provođenja mjera, u svom djelokrugu rada, podneseni su optužni prijedlozi i prekršajni nalozi u svrhu pravovremenog i dosljednog kažnjavanja subjekata koji nisu provodili propisane mjere zaštite od požara. Izrađeni su popisi subjekata koji predstavljaju poseban gospodarski, poljoprivredni, turistički interes ili interes za zaštitu prirode i okoliša, kao i plan provođenja inspekcijskih nadzora nad istima. U suradnji s vatrogasnim zajednicama županije provodilo se ažuriranje Procjena i Operativnih planova zaštite od požara.

Inspektori zaštite od požara, eksploziva i oružja su kontinuirano provodili inspekcijske nadzore iz svoje nadležnosti sukladno planiranim aktivnostima, a vezano uz provedbu zadaća iz Programa aktivnosti statistički pokazatelji prikazani u tablici 11.

Tablica 11: izvršeni inspekcijski nadzori sukladno Programu aktivnosti u 2021.

Red. broj	Građevine i prostori	inspekcijski pregledi	donesena rješenja	naložene mjere	kontrolni pregledi	Prekršajne prijave					
						pravne		odgovorne		fizičke	
						OP	N	OP	N	OP	N
1.	Hoteli	114	9	70	13		2		3		
2.	Moteli	10									
3.	Turistička naselja	14			3						
4.	Autokampovi	51	9	16	1		3		3		
5.	Marine	17	4	4							
6.	Disko-klubovi	8									
7.	Ostali ugostiteljski objekti	82	12	34	8						1
8.	Bolnice	12									

9.	Benzinske postaje	312	35	81	14						
10.	Pravne osobe u kojima se obavlja utovar opasnih tvari u motorna vozila, pretaču zapaljive tekućine i plinovi	105	6	6	3	4	2	4	2		2
11.	Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom i korištenjem eksplozivnih tvari	187									2
12.	Prodavaonice oružja i streljiva	154		2	1						
13.	JP Hrvatske šume (šumarije)	184	32	167	37						
14.	Nacionalni parkovi	11			2						
15.	Parkovi prirode	20									
16.	Ostali zaštićeni objekti prirode	4									
17.	Trase elektroenergetskih vodova s pripadajućim elektro-energetskim objektima	49			13						
18.	Željezničke pruge	14			4						
19.	Glavni cestovni pravci	64	4	5	1						
20.	Odlagališta komunalnog otpada	86	2	9	4		1				
21.	Ostale građevine i prostori	1193	34	155	87		18		13		
22.	Jedinice područne samouprave (županije)	24									
23.	Jedinice lokalne samouprave (gradovi)	67	3	16							
24.	Jedinice lokalne samouprave (općine)	203	21	87	3						
25.	Protupropisno spaljivanje na otvorenom prostoru	1								30	147
UKUPNO:		2986	173	652	194	4	26	4	21	30	152

OP = optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka

N = prekršajni nalog

Temeljem Programa aktivnosti održavane su tematske sjednice stožera civilne zaštite jedinica lokalne samouprave i donesene su potrebne agrotehničke mjere, napravljeni su popisi raspoložive teške (građevinske) mehanizacije. Praćena su stanja na odlagalištima otpada, izrađeni i provedeni su planovi motrenja, očuvanja i ophodnje. Provođenje svih aktivnosti iz Programa sustavno je i kontinuirano praćeno od strane djelatnika svih službi Područnih ureda civilne zaštite. Djelatnici su kontinuirano pružali savjetodavnu pomoć predstavnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te u suradnji s njima analizirali tijek priprema i provedbe aktivnosti zaštite od požara sukladno Programu aktivnosti. Na razini Republike Hrvatske održane su ukupno 303 sjednice stožera civilne zaštite.

Ministarstvo unutarnjih poslova, u suradnji s minski zagađenim županijama, javnim poduzećima i drugim pravnim osobama, izradilo je i provodilo poslove razminiranja sukladno planovima protuminskog djelovanja za 2021. godinu.

Ravnateljstvo policije putem postupanja policije dodatno je uložilo napore u svrhu preventivnog djelovanja i sprečavanja nastanka požara, pojačane su policijske aktivnosti nadzora s ciljem evidentiranja osoba zatečenim na potencijalno ugroženim područjima i hvatanja eventualnih počinitelja te otkrivanja i korištenja tragova kao i u cilju zaštite građana i imovine. Ravnateljstvo policije je kroz djelatnost policije pojačano provodilo mjere požarno preventivnog nadzora uz dosljednu primjenu kaznenih odredbi za počinjenje prekršaja, posebno u vezi nepoštivanja mjera zabrane spaljivanja biljnog otpada i paljenja vatre na otvorenim prostorima. Pomorska policija u koordinaciji s nadležnim lučkim kapetanijama

uspješno su osiguravali područje za nesmetano uzimanje vode za protupožarne zrakoplove i helikoptere.

Iz izvješća Ministarstva unutarnjih poslova vidljivo je da su zadaće u požarnoj sezoni 2021. izvršene u skladu s Programom aktivnosti, planovima rada i u nešto reduciranom broju inspekcijskih nadzora od planiranog, i uz koordinaciju i suradnju s inspekcijskim službama Državnog inspektorata, Hrvatskom vatrogasnom zajednicom i ostalim subjektima nositeljima aktivnosti.

Vezano uz izvješćivanje od strane drugih izvršitelja zadaća i sudionika Programa aktivnosti, potrebno je naglasiti da su zadaće u velikoj mjeri provedene u zadanim rokovima. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave tijekom mjeseca travnja i svibnja održavale su sjednice Stožera civilne zaštite i vatrogasnih zapovjedništava tematski vezanih uz pripremu požarne sezone u 2021. Jedinice lokalne samouprave, javne ustanove nacionalnih parkova i Hrvatske šume d.o.o. ažurirale su odnosno izradile planove motrenja, čuvanja i ophodnje te provodile propisane mjere zaštite od požara na ugroženim prostorima, građevinama i prostorima uz pružne i cestovne pravce za područje svoje odgovornosti.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja – Ravnateljstvo za robne zalihe interveniralo je robom iz strateških robnih zaliha (višenamjenskim cisternama za prijevoz vode, vatrogasnim naprtnjačama i metlanicama) i na korištenju u vatrogasnim društvima i zajednicama imalo je 95 višenamjenskih vatrogasnih cisterni od čega je na području priobalja, otoka i dalmatinskom području ugovoreno korištenje 46 cisterni te još dodatno privremeno premješteno deset cisterni, koje su vraćene po završetku požarne sezone tj. do 30. rujna 2021. U vatrogasnim postrojbama nalazi se na korištenju 346 vatrogasnih naprtnjača te 330 metlanica.

Ministarstvo poljoprivrede je u 2021. održalo 32 javna uvida i 32 javne rasprave na području 8 županija prilikom izrade Programa gospodarenja za šume šumoposjednika, izvršeni su radovi održavanja na 14 šumskih prometnica sveukupne dužine od 33,38 kilometara, za što je izdvojeno 4.325.395,07 kuna iz sredstava općekorisnih funkcija šuma. Ministarstvo poljoprivrede je izvršilo izmjeru opožarenih površina privatnih šuma i procjena šumskih šteta na 49 lokacija. Ukupan iznos šumskih šteta na tim lokacijama iznosi 82.771.166,21 kuna, a ukupna izgorjela površina 1.667,70 hektara, od čega je 431,39 hektara šumske i 1.236,31 hektara poljoprivredne površine za koju se ne procjenjuje iznos štete nego se samo evidentira opožarena površina.

Temeljem više točaka Programa aktivnosti, **Hrvatske šume d.o.o.** izvršile su sve propisane i planirane aktivnosti na način da su dostavile ime kontakt osobe za koordinaciju i praćenje provođenja mjera i aktivnosti, izradile planove motrenja, čuvanja i ophodnje te provođenja propisanih mjera zaštite od požara na nivou Uprava šuma podružnica i dostavile ih županijskim vatrogasnim zapovjednicima. Sve šume su razvrstane na 4 stupnja opasnosti od požara. Formirane su interventne grupe radnika za gašenje početnih požara i sprečavanje njihova širenja. Suradnja s jedinicama lokalne i područne samouprave te vatrogasnim zajednicama županija i Grada Zagreba ocijenjena je pozitivnom i zadovoljavajućom. Tijekom 2021. godine izgrađeno je 94,10 km novih protupožarnih prosjeka s elementima šumske ceste, te napravljeno održavanje istih na 267,69 km. Također, izvršena je obnova motrionica prema potrebi. Ustrojena je motriteljsko-dojavna služba koja je bila aktivna od 01. lipnja do 30. rujna. Na području šuma razvrstanih u I. stupanj opasnosti od požara motrenje se provodilo 24 sata dnevno. Video nadzor na području Dalmacije funkcionirao je uspješno (96 kamera) i opravdao je ulaganje. U suradnji sa Hrvatskom vatrogasnom zajednicom izvršene su obaveze vezane za promidžbene aktivnosti u cilju podizanja razine protupožarne kulture i upoznavanja

stanovništva i turista sa opasnostima od nastanka požara: postavljeni su jumbo plakati na 84 lokacije uz prometnice (ukupno 155 plakata), zatim 80 oglasnih poruka na objektima na plaži (oglasni prostor na 2 tornja za spasioce na plažama, na 42 info panoa i oglasnih kabina, na 14 oglasnih svlačionica na plažama i baneri na 22 tornja za spasioce na plažama). Osim toga, tijekom sezone emitirani su TV i radio spotovi protupožarne tematike.

Nacionalni park Sjeverni Velebit, Plitvička jezera, Krka, Risnjak, Paklenica i Mljet te **Parkovi prirode** Lastovsko otočje, Medvednica, Učka, Telašćica i Vransko jezero izvijestili su o poduzetim mjerama koje se odnose na propisanu izradu Operativnog plana zaštite od požara za 2021. godinu te o provođenje mjera protupožarne zaštite.

Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Bjelovarsko-bilogorske, Sisačko-moslavačke, Zagrebačke, Primorsko-goranske, Koprivničko-križevačke, Krapinsko-zagorske, Istarske, Dubrovačko-neretvanske, Splitsko-dalmatinske, Brodsko-posavske i Sisačko-moslavačke županije izvijestili su o poduzetim aktivnostima preventivnih mjera zaštite od požara na svom području odgovornosti.

U nadležnosti **Ministarstva mora, prometa i infrastrukture**, nadležne lučke kapetanije izradile su Planove prevoženja u slučaju požara na moru ili pomorskom dobru na području nadležnosti za 2021. i dostavile Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici objedinjeno izvješće o dostupnim plovilima, kao i sredstvima veze za provođenje Planova prevoženja u slučaju požara na moru ili pomorskom dobru na području Lučkih kapetanija. Služba inspekcije cesta obavila je planirane zadaće tijekom glavne turističke sezone. Tijekom požarne sezone obavljeno je 125 (112 u 2020.) pregleda na autocestama, državnim, županijskim i lokalnim cestama te je izdano 20 (24 u 2020.) rješenja vezano uz provedbu posebnih mjera zaštite od požara, potreba za poduzimanjem prekršajnih mjera nije bilo.

Od **tvrtki za održavanje cesta i autocesta** o poduzimanju mjera zaštite od požara izvijestile su Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste, Egis Road Operation Croatia, Bina Istra, Županijska uprava za ceste Karlovac.

HŽ Infrastruktura d.o.o. izvješćuje da je uz željezničke prometne pravce planirala, tretirala, odnosno čistila pružni pojas od lakozapaljivih tvari, odnosno tvari koje bi mogle izazvati požar i omogućiti njegovo širenje te donijela Plan i program posebnih mjera zaštite od požara za 2021. Izvijestila je i o broju požara na prugama i uz pruge te o poduzetim mjerama zaštite od požara. Od prijevoznčkih tvrtki u željezničkom prometu, HŽ Putnički prijevoz, HŽ Cargo, Pružne građevine navode da su provodile su pojačan nadzor i kontrolu svih planiranih i propisanih preventivnih mjera zaštite od požara koje se odnose na vučna i vučena vozila te radnike. Privatne prijevoznčke tvrtke Eurorail logistics d.o.o., Rail Cargo Carrier, Train Hungary i TRANSAGENT RAIL d.o.o. dostavile su izvješća o poduzetim mjerama zaštite od požara.

U sklopu redovitih planiranih aktivnosti nadzora željezničkih prijevoznika, željeznički inspektori **Agencije za sigurnost željezničkog prometa** u razdoblju od svibnja do rujna izvršavali su inspekcijske nadzore vučnih vozila željezničkih prijevoznika te nadzore vučenih vozila u prometu, nadzore upravljanja održavanjem vučenih vozila i nadzore vučenih vozila u prometu u kolodvorima. Sveukupno je tijekom navedenog razdoblja obavljen 31 inspekcijski nadzor/pregled nad 6 subjekata željezničkog prometa u 18 lokacija (kolodvora, dionica).

Dodatno je u mjesecu srpnju na zahtjev Hrvatske vatrogasne zajednice izvršena provjera o postupanju s teretnim vlakovima koji prometuju iz smjera kolodvora Ogulin prema čvoru Rijeka te povodom informacije da je u Šibensko-kninskoj županiji zabilježen povećani broj požara uz pružne pravce, upućena informacija nadležnim tijelima na daljnje postupanje.

Hrvatska elektroprivreda-Operator distribucijskog sustava d.o.o. i Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. donijeli su Planove čišćenja s dinamikom čišćenja u dijelu koji se odnosi na propisane sigurnosne visine, udaljenosti i razmake dijelova pod naponom te su kontinuirano na prijenosnim područjima Split, Rijeka, Osijek i Zagreb na trasama elektroenergetskih vodova održavane sigurnosne visine i udaljenosti odnosno provodili šumski red.

Hrvatska elektroprivreda d.d. izvijestila je i da su temeljem obavljenih nadzora naređene mjere zaštite od požara u većem dijelu izvršene, dok je manji dio u završnoj fazi izvršenja te da su tijekom proteklog razdoblja evidentirana 73 požara što je za 8 manje nego u 2020. godini (81 požar), većinom na otvorenom prostoru pa je bilo potrebno sanirati požarom nastala oštećenja na nadzemnim vodovima i postrojenjima. Procjenjuje se da šteta na objektima u vlasništvu Hrvatske elektroprivrede uzrokovane požarom tijekom 2021. godine iznosi oko 71.459.293,47 kune pri čemu je neisporučeno oko 74.648 MWh električne energije.

U 2021. nastavljani su nadzori **inspekcijskih službi** Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Državnog inspektorata Republike Hrvatske čije su inspekcije (poljoprivredna, šumarska, energetska, vodopravna, zaštite okoliša i zaštite prirode), izvijestile o svojim aktivnostima u obavljanju nadzora.

Tako je iz izvješća vidljivo da su **elektroenergetski inspektori** za elektroenergetiku Državnog inspektorata obavili nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara na trasama vodova i pripadajućim elektroenergetskim građevinama na priobalnom i otočnom području trgovačkih društava Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. i Hrvatska elektroprivreda-Operator distribucijskog sustava d.o.o.. U nadzorima je sudjelovalo četiri elektroenergetska inspektora i sastavljeno je ukupno 83 zapisnika o provedenom inspekcijskom i kontrolnom nadzoru, dok su za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti izdane 33 naredbe, dva rješenja o otklanjanju nedostataka i četiri mjere na zapisnik.

Kontrolnim inspekcijskim nadzorima utvrđeno je da su pravne osobe u danim rokovima otklonile sve utvrđene nedostatke.

Nastavno, za dio Programa na kojem je predviđen inspekcijski nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara na području vjetroelektrana, elektroenergetski inspektori sastavili su četrnaest zapisnika o provedenom inspekcijskom i kontrolnom nadzoru, prilikom kojih je utvrđeno sedamnaest nepravilnosti i za čije otklanjanje je izdano sedam naredbi.

Kontrolnim inspekcijskim nadzorima utvrđeno je da su pravne osobe u danim rokovima otklonile sve utvrđene nedostatke.

Šumarski inspektori Sektora za nadzor u šumarstvu i lovstvu su tijekom 2021. godine na području cijele Republike Hrvatske izvršili ukupno 204 inspekcijska nadzora, prilikom čega je utvrđena 1 nepravilnost, slijedom čega je podnesen optužni prijedlog.

Inspekcija zaštite okoliša je obavila nadzor na 217 odlagalištu otpada, od čega 80 aktivnih, 107 zatvorenih i 26 „divljih“ odlagališta te četiri odlagališta građevnog otpada, pri čemu je obavljeno 245 nadzora, od čega 95 nadzora na aktivnim odlagalištima, 113 nadzora na zatvorenim odlagalištima, pet nadzora na odlagalištima građevnog otpada te 32 nadzora na „divljim“ odlagalištima.

Prema podacima iz nadzora, od 80 nadziranih aktivnih odlagališta 30 je u cijelosti sanirano, na 38 je sanacija u tijeku, a na 12 sanacija uopće nije započela. Od 4 odlagališta za građevni otpad jedno je sanirano, a na dvije sanacija je u tijeku. Od 26 divljih odlagališta na osam otpad je u potpunosti uklonjen te su sanirana, a kod tri je sanacija u tijeku.

Inspekcija zaštite okoliša je zbog utvrđenih nepravilnosti donijela 11 rješenja, od čega je sedam rješenja izvršeno i izdala četiri prekršajna naloga. Također, naređene su 22 mjere na zapisnik, od čega je 21 mjera izvršena.

Tijekom 2021. godine evidentirano je 19 požara na odlagalištima što je za jedan više nego u 2020. godini kada ih je zabilježeno 18. odnosno za osam više od zabilježenih 11 u 2019. godini te se bilježi tendencija rasta broja požara. Od ukupnog broja požara osam je evidentirano na jadranskom području, a 11 u kontinentalnom dijelu.

Najčešći uzrok požara na odlagalištima je samozapaljenje unutar tijela odlagališta (14), a ostali požari uzrokovani su vanjskim utjecajem (pet). Na zatvorenim odlagalištima evidentirana su dva požara, dok su ostali požari nastali na aktivnim odlagalištima.

Poljoprivredni inspektori Sektora inspekcija u poljoprivredi izvršili su ukupno 657 inspekcijskih nadzora održavanja, korištenja i raspolaganja poljoprivrednim zemljištem, pri čemu je u 157 slučajeva došlo do izricanja upravnih mjera/rješenja u smislu obveze da se poljoprivredno zemljište održava pogodnim za poljoprivrednu proizvodnju te je nadležnim prekršajnim sudovima podnijet 21 optužni prijedlog.

Vodopravna inspekcija je u području vodnog gospodarstva organizirala sveobuhvatnu provedbu inspekcijskih nadzora nad isporučiteljima vodnih usluga na cijelom području Republike Hrvatske, a posebno na njenom jadranskom dijelu (priobalno i otočno područje Istre, Primorja i Dalmacije). Provedeno je u razdoblju od ožujka do rujna 758 kontrola, od čega 358 na priobalnom i otočnom području. Prilikom izvršenih kontrola nisu utvrđene povrede Zakona o vodama te nije bilo postupanja.

Inspekcija zaštite prirode Državnog inspektorata obavila je ukupno 19 nadzora u javnim ustanovama koje upravljaju nacionalnim parkovima i parkovima prirode, nadzorima te nisu utvrđene nepravilnosti. O obavljenim nadzorima inspektori su dostavili izvješća na osnovu kojih je razvidno da su sve javne ustanove poduzele mjere odnosno izvršile većinu obveza iz Programa aktivnosti u kojima su navedeni kao izvršitelji zadataka.

Hrvatski zavod za hitnu medicinu navodi da su sve planske i provedbene aktivnosti za požarnu sezonu u 2021. započele na vrijeme i uz dobru koordinaciju i sudjelovanje svih subjekata unatoč proglašenoj pandemiji bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 te su provedene kontinuirane organizacije i edukacije redovnih kao i dodatnih timova hitne medicinske službe na području veće opterećenosti kao i povećane opasnosti od izbijanja požara.

Ministarstvo zdravstva provodilo je aktivnosti koje su povezane s odgovorom na incidente povezane s trovanjem i olakšava dostupnost antidota u okviru žurnih zdravstvenih službi te je snosilo troškove dežurstava timova hitne medicinske službe izvan redovite djelatnosti na mjestima velikog požara.

Državni hidrometeorološki zavod (u daljnjem tekstu: DHMZ) aktivno je provodio operativne i razvojne poslove izračuna indeksa opasnosti za nastanak i širenje požara na otvorenom prostoru i vremenske prognoze te osigurao dostupnost ostalih prognostičkih produkata za potrebe cijelog sustava vatrogastva i civilne zaštite, a svi prognostički produkti bili su dostupni i preko web aplikacija. Prognostičari Službe za vremenske analize i prognoze DHMZ-a sudjelovali su svakog četvrtka na video-konferenciji ERCC (Emergency Response Coordinate Centre) iz Bruxellesa. DHMZ je izradio studiju „Meteorološka analiza opasnosti od požara raslinja u Hrvatskoj u 2021. godini“.

Odašiljači i veze d.o.o. kroz svoj redovni Projekt integriranog protupožarnog komunikacijskog sustava zajedno s Hrvatskim šumama d.o.o imaju ukupno aktivno uređenih 48 lokacija. U 2021. godini nije bilo proširenja sustava na nove lokacije. Nastavljena je i

isporuka slika s integriranog protupožarnog sustava za potrebe rada županijskih vatrogasnih operativnih centara, Operativnog vatrogasnog zapovjedništva Republike Hrvatske u Divuljama i Državnog vatrogasnog operativnog centra 193 u Zagrebu.

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti je tijekom 2021. aktivno sudjelovala na zajedničkim sastancima te izvješćuje kako će, kao i do sada, biti podrška te se uključivati prema potrebi i u okviru svojeg djelokruga nadležnosti i poslovanja.

Ministarstvo turizma i sporta je tijekom 2021. aktivno sudjelovalo na zajedničkim sastancima svih subjekata Programa aktivnosti te izvješćuje kako nije imalo pripremnih i drugih aktivnosti vezano uz isti ali ističu da će se aktivno zalagati za provođenje svih mjera protupožarne zaštite od interesa za Republiku Hrvatsku.

Hrvatska turistička zajednica dostavila je bazu podataka turističkih zajednica u Republici Hrvatskoj i bila je na raspolaganju za koordinaciju između Hrvatske vatrogasne zajednice i turističkih zajednica u općinama, gradovima i mjestima za potrebe distribucije letaka o zaštiti od požara i sličnim aktivnostima. Isto tako, Hrvatska turistička zajednica je obavijestila sustav turističkih zajednica o protupožarnim aktivnostima na području Republike Hrvatske i potrebi aktivnog uključivanja u distribuciju letaka i uključivanja u kampanju.

Hrvatska gorska služba spašavanja sudjelovala je u dežurstvu mješovitog tima za spašavanje u sklopu redovne aktivnosti prema Programu.

Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o. kontinuirano je tijekom cijele godine prosljeđivala dojave pilota o uočenim požarima u sklopu svojih redovitih zadaća, bez posebno evidentiranih troškova. Nadalje, pripremljen je Standardni operativni postupak za najavu i provedbu letačkih operacija zrakoplova koji sudjeluju u gašenju požara na otvorenom prostoru s ciljem osiguranja područja gašenja požara i prikupljanja vode od ostalih aktivnosti u zračnom prostoru i upućen u proceduru donošenja. Pripremljen je i nacrt Sporazuma između Hrvatske vatrogasne zajednice i Hrvatske kontrole zračne plovidbe te nacrt Standardnog operativnog postupka za slučaj korištenja dronova/bespilotnih zrakoplova prilikom izviđanja i/ili gašenja požara na otvorenom prostoru, gdje se kao operator zrakoplova pojavljuje vatrogastvo.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je kontinuirano sustavno pratilo provedbu standardnih operativnih postupaka u vezi korištenja zračnih i zemaljskih snaga u intervencijama i provedbi protupožarnih vježbi te se suglasilo s prijedlogom Odluke o prelasku granice Oružanih snaga Republike Hrvatske radi pružanja humanitarne pomoći u inozemstvu na zadaćama protupožarne zaštite. Služba za strance Ministarstva vanjskih i europskih poslova je kontinuirano izdavala godišnja i dnevna diplomatska odobrenja za prelete/slijetanja državnih zrakoplova i helikoptera stranih zemalja i u svrhu protupožarnih aktivnosti, prijevoza osoba i materijala, kao i humanitarnih misija i misija traganja i spašavanja.

Iz izvješća inspekcijskih službi i ostalih navedenih subjekta vidljivo je da je usprkos nastavljenim posebnim okolnostima uzrokovanim pandemijom korona virusa COVID-19, većina planiranih zadaća u požarnoj sezoni 2021. izvršena u skladu s Programom aktivnosti, planovima rada i planovima inspekcijskih nadzora.

Planske i operativne aktivnosti utvrđene Državnim planom u angažiranju vatrogasnih i ostalih operativnih snaga koje sudjeluju u gašenju požara

Od aktivnosti **Hrvatske vatrogasne zajednice** u 2021. godini potrebno je istaknuti kontinuitet djelovanja na intervencijama uklanjanja posljedica razornog potresa koji je pogodio područje Sisačko-moslavačke županije te kontinuitet djelovanja u radu Nacionalnog

stožera civilne zaštite Republike Hrvatske. Radilo se i na nastavku prilagodbe vatrogasnog sustava novim zakonskim rješenjima (novom Zakonu o vatrogastvu) i izradi podzakonskih akata. Pokrenuti su postupci savjetovanja sa zainteresiranom javnošću za više pravilnika, naputaka te cjenik vatrogasnih intervencija, a imenovana je privremena ravnateljica i Upravno vijeće Državne vatrogasne škole.

Od konkretnih planskih i operativnih aktivnosti temeljem Programa aktivnosti Hrvatska vatrogasna zajednica realizirala je sljedeće: uz održane mnogobojne sastanke sa svim izvršiteljima i sudionicima te dvije konferencije za tisak (u lipnju u Divuljama i listopadu u Zagrebu), planirane su i provedene usklađene informativno-promidžbene aktivnosti (emitiranjem radio i televizijskih spotova na hrvatskom, engleskom, njemačkom, talijanskom i češkom jeziku). U suradnji s Hrvatskim šumama, postavljeno je 160 jumbo plakata o zaštiti šuma od požara gdje su navedeni brojevi žurnih službi i na engleskom jeziku, a isti plakati su dodatno postavljeni na 28 lokacija u priobalnim županijama. U požarnoj sezoni odrađena je i kampanja oglašavanja na plažama, gdje su postavljeni plakati na 80 lokacija s porukama na hrvatskom i engleskom jeziku. Tijekom požarne sezone postavljeni su plakati na sedam frekventnih trajektnih linija, a u suradnji s Hrvatskim autocestama letci za strance dijelili su se na naplatnim postajama i prodajnim mjestima ENC-a te su jednokratno umetani u dnevne novine. Isti su podijeljeni županijskim vatrogasnim zajednicama, županijskim turističkim zajednicama, parkovima prirode, većim hotelima i kampovima te trajektnim pristaništima. Muzej hrvatskog vatrogastva Hrvatske vatrogasne zajednice je organizirao izložbu stalnog postava te tematsku izložbu fotografija „Naprtnjače i fotoaparat“ na temu požara otvorenog prostora. Izložba je osim u Muzeju prikazana i u Gradskom muzeju Drniš. Redovne programe Muzeja je posjetilo 1.300 građana od kojih 600 djece.

Nadalje, izvršena je organizacija smještaja i prehrane za redovite dislokacije vatrogasnih snaga. Po završetku požarne sezone izvršena je vatrogasnim postrojbama refundacija financijskih sredstava za popravke oštećenih vatrogasnih vozila i opreme. Hrvatska vatrogasna zajednica osiguravala je financijska sredstva za interventne popravke vatrogasnih vozila i opreme tijekom provedbe dislokacije vatrogasnih snaga te izvršila nabavu vatrogasne opreme za gašenje i spašavanje i osobne zaštitne opreme. Sukladno planu izvršeno je raspoređivanje autocisterni iz robnih zaliha na lokacije posebno ugroženih područja na priobalju.

Temeljem više točaka Programa aktivnosti izrađeni su planski dokumenti i provedeno više osposobljavanja pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske sukladno različitim programima.

Dio priprema za provedbu međuresorne vježbe „SIGURNOST 2021“ je kao i u 2020. obavljen, no ista je zbog situacije sa pandemijom koronavirusa COVID-19 i potrebnih mjera štednje otkazana.

Ažuriran je Državni plan angažiranja vatrogasnih snaga i snaga koje sudjeluju u gašenju požara i izrađen Plan dislokacije vatrogasnih snaga i tehnike koja su se iz kontinentalnog dijela Republike Hrvatske dislocirala na područje cijelog priobalja. Redovite dislokacije su se obavljale na požarno posebno ugrožena područja na priobalju (ukupno 10 lokacija), pri čemu su se osigurali nužni uvjeti za prihvata gasitelja i vozila (slika 1).

Slika 1: Lokacije priobalja na kojima su bile smještene dislokacije vatrogasnih snaga

Redovne dislokacije vatrogasnih snaga obavljane su od 21. lipnja u smjenama po 14 dana i trajale su do zadnjeg tjedna u rujnu. Na priobalni dio Hrvatske dislocirano je bilo, i u jednoj smjeni raspoređeno **38 pripadnika** iz javnih vatrogasnih postrojbi (u daljnjem tekstu: JVP), **26 pripadnika** dobrovoljnih vatrogasnih društava (u daljnjem tekstu: DVD) i **devet pripadnika** intervencijskih vatrogasnih postrojbi Hrvatske vatrogasne zajednice (u daljnjem tekstu: IVP–HVZ) što ukupno iznosi **73 vatrogasaca s 29 vatrogasnih vozila**.

Operativno vatrogasno zapovjedništvo Republike Hrvatske započelo je službeno s radom 21. lipnja 2021. i završilo s 23. rujna 2021. (vrijeme trajanja glavnog napora požarne opasnosti). Operativno vatrogasno zapovjedništvo Republike Hrvatske obavljalo je koordinaciju zemaljskih i zrakoplovnih vatrogasnih snaga na cijelom priobalju i u njegov rad su uz službenike Hrvatske vatrogasne zajednice bili uključeni časnici Oružanih snaga, službenici Ministarstva unutarnjih poslova-Ravnateljstva policije, dva stalna predstavnika Vatrogasne zajednice županije Splitsko-dalmatinske i jedan predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova-Ravnateljstva civilne zaštite. Nastavljena je s korištenjem jedinstvenog sustava za prihvata, praćenje i vođenje podataka putem daljnje implementacije programskih rješenja za upravljanje i vođenje vatrogasnih intervencija (UVI) u vatrogasne organizacije. Hrvatska vatrogasna zajednica započela je u drugoj polovici lipnja redovito tjedno izvješćivanje Koordinacijskog centra za odgovor na hitne situacije u Bruxellesu - (Emergency Response Coordination Centre - ERCC) o situaciji na požarištima. Izvješćivanje se je u suradnji s predstavnicima DHMZ-a provodilo četvrtkom, video vezom.

Vatrogasne zajednice županija, županijski zapovjednici dostavili su konačni županijski plan motriteljsko-dojavne službe, izviđačko-preventivnih ophodnji i popis građevina i površina koje su planom čuvanja predviđene za čuvanje. Vatrogasne zajednice županija u kojima postoji potreba za razminiranjem predložili su Ministarstvu unutarnjih poslova, Ravnateljstvu civilne zaštite, sektoru Hrvatski centar za razminiranje konkretna prioritetna područja za razminiranje radi uvrštavanja u plan protuminskog djelovanja za 2021. godinu. Sukladno obvezi, vatrogasne zajednice županija–županijski zapovjednici dostavili su Plan rasporeda zapošljavanja po vatrogasnim postrojbama na evidentiranje, provjeru i odobrenje te je sukladno Planu izvršeno angažiranje sezonskih vatrogasaca. Suradnja sa svim subjektima

bila je kontinuirana tijekom turističke sezone. Krajem godine dostavljena su sažeta izvješća o izvršenim aktivnostima i održano je više tematskih radnih sastanaka te završni sastanak na temu analize požarne sezone i sve kao priprema podloga za izradu prijedloga Programa aktivnosti za 2022. godinu (uz prethodno održane odvojene sastanke i analize svih inspekcijskih službi i županijskih vatrogasnih zapovjednika).

Inspekcija za vatrogastvo Hrvatske vatrogasne zajednice obavila je u izvještajnom razdoblju ukupno 307 nadzora vatrogasnih organizacija, donijela ukupno 89 prvostupajskih rješenja, prvostupajskim rješenjima naloženo je ukupno 155 mjera. U izvještajnom razdoblju podnesena su i tri optužna prijedloga.

Sve zadaće Hrvatske vatrogasne zajednice i nadležnih vatrogasnih organizacija u planiranju, operativnom djelovanju u požarnoj sezoni u 2021. (osim vježbe „SIGURNOST 21“ zbog objektivnih razloga), izvršene u skladu s Programom aktivnosti, Državnim planom angažiranja vatrogasnih snaga te donesenim odlukama i zapovijedima. uz koordinaciju i suradnju s Oružanim snagama Republike Hrvatske i ostalim subjektima Programa aktivnosti.

Ministarstvo obrane realiziralo je sljedeće aktivnosti. Djelatnici Ministarstva obrane i pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: OS RH) sudjelovali su na svim radnim sastancima. Ministarstvo obrane provodi kontinuiranu suradnju s tvrtkom Hrvatske šume d.o.o. na izradi i provedbi šumsko-gospodarskih planova na šumama i šumskim zemljištima koje se nalazi na vojnim lokacijama. OS RH su provele propisane aktivnosti vezane za izradu protupožarnih prosjeka i pojaseva oko vojnih lokacija u skladu s mogućnostima i temeljem procjene ugroženosti od požara te u svojim prostorima organizirale i provodile odgovarajuću zaštitu od požara. Za potrebe žurnog prebacivanja teške građevinske mehanizacije s kopna na otoke i obratno, na raspolaganju su bile protupožarne namjenske organizirane snage Hrvatske ratne mornarice s odgovarajućim sredstvima te osposobljenim i uvježbanim osobljem, a u 2021. godini nije bilo zahtjeva za njihovim angažiranjem. Nadalje, OS RH sudjelovale su i dale svoj doprinos u izradi Standardnoga operativnog postupka za potrebe žurnog prebacivanja vatrogasne i teške mehanizacije s kopna na otoke i udaljenije poluo otoke i obratno, izradile su i dostavile popise posada i protupožarnih zrakoplova operatorima aerodroma radi ubrzavanja procedura prolaska aerodromskih kontrola i korištenja uzletno-sletnih staza. Punjenje zrakoplova na aerodromu Sinj iz hidrantske mreže ili iz cisterni s vodom nije se provodilo u 2021.. Izrađen je Standardni operativni postupak za najavu i provedbu letačkih operacija zrakoplova koji sudjeluju u gašenju požara na otvorenom prostoru. Izrada Standardnog operativnog postupka usklađenog djelovanja u akcijama gašenja požara na moru i pomorskim objektima je u završnoj fazi, a u postupku izrade su Standardni operativni postupak za slučaj korištenja bespilotnih letjelica na otvorenom prostoru i Standardni operativni postupak prilikom izviđanja/gašenja požara na otvorenom prostoru.

Razminiranje vojnih lokacija i građevina provodilo se na temelju Plana razminiranja vojnih lokacija za 2021. Koordinacija s Hrvatskim centrom za razminiranje provodila se u skladu sa Zakonom o protuminskom djelovanju i Sporazumom između Ministarstva obrane i Hrvatskog centra za razminiranje o razmjeni podataka i razminiranju vojnih nekretnina. Tijekom 2021. godine OS RH bile su u spremnosti za izvršavanje zadaća traganja i spašavanja za vrijeme vatrogasnih intervencija gašenja požara na otvorenom prostoru, ali nije bilo zahtjeva za njihovo angažiranje. OS RH zaprimale su podatke (indekse opasnosti za nastanak i širenje požara) koje je DHMZ imao obvezu dostavljati Ministarstvu obrane-Zapovjednom operativnom središtu Glavnog stožera OS RH i vojnom dijelu Operativnog vatrogasnog zapovjedništva Republike Hrvatske u Divuljama. U skladu s obvezama koje se odnose na kontinuirano uvođenje novih metoda, tehnika i tehnologija za gašenje požara i protupožarnu

zaštitu nije realizirano uvođenje u uporabu helikopterskog vjedra za gašenje požara („Bamby Bucket“). OS RH pružale su potporu provedbi obuke pripadnika vatrogasnih postrojbi u skladu s Planom provedbe helikopterske obuke za pripadnike vatrogasnih postrojbi u 2021. godini. U pripremnoj fazi pružana je potpora Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici u uvježbavanju pripadnika javnih vatrogasnih postrojbi i intervencijskih vatrogasnih postrojbi. Hrvatska vatrogasna zajednica je uz potporu OS RH u 2021. provela sljedeća osposobljavanja i uvježbavanja:

- 172 vatrogasaca osposobljena su za protupožarne aktivnosti potpomognute helikopterom (za gašenje šumskih požara i prijevoz helikopterom)
- provedeno je uvježbavanje NAMIRG tima (Tim za interveniranje u pomorskim nesrećama u vodama Sjevernog Jadrana) i helikopterskog spasilačkog tima za aktivnosti potpomognute helikopterom
- 99 vatrogasaca osposobljeno je za voditelja intervencija za navođenje zrakoplova.

U skladu s „Programom osposobljavanja pripadnika OS RH za gašenje požara na otvorenom prostoru“ radi kvalitetnije koordinacije zajedničkog djelovanja na terenu, u Državnoj vatrogasnoj školi provedeno je osposobljavanje 20 pripadnika OS RH, 16 pripadnika Hrvatske kopnene vojske i četiri pripadnika Hrvatske ratne mornarice.

OS RH su sudjelovale u pripremama za provedbu međuresorne vježbe „SIGURNOST 21“ planirane za provedbu 30. travnja 2021., ali zbog situacije s pandemijom koronavirusa vježba nije održana. Na temelju Odluke glavnog vatrogasnog zapovjednika odgođen je početak razdoblja glavnog napora požarne opasnosti do 20. lipnja 2021. U skladu s navedenom odlukom glavnog vatrogasnog zapovjednika i odlukom ministra obrane razdoblja glavnog napora požarne opasnosti otpočelo je 21. lipnja 2021. te su OS RH počele izvršavati zadaće iz Programa aktivnosti. OS RH su izradile Komunikacijsko-informacijski priručnik za potporu provedbe protupožarne zaštite kod požara otvorenog prostora i ostvarile suradnju sa ostalim sudionicima u uvezivanju postojećih sustava veze. Ažuriran je Operativni plan 11044 „Korištenje i pomoć OS RH kod ugroza uzrokovanih prirodnim nesrećama, velikim nesrećama i katastrofama“. Izvod iz Operativnog plana 11044 rev. 2. dostavljen je Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici te je isti postao sastavni dio Državnog plana angažiranja vatrogasnih snaga koje sudjeluju u gašenju požara.

OS RH planirale su i provodile potrebno specijalističko osposobljavanje protupožarne zrakoplovne skupine s dovoljnim brojem posada i osoblja za opsluživanje protupožarnih zrakoplova Canadair CL-415 i Air Tractor AT-802A/F te transportnih helikoptera s uređajem za gašenje požara, prijevoz ljudi i opreme, desantiranje te traganje i spašavanje. OS RH su u suradnji sa Hrvatskom vatrogasnom zajednicom provodile program edukacije za navođenje protupožarnih zrakoplova, a Hrvatska vatrogasna zajednica je u skladu s potrebama provodila osposobljavanje i uvježbavanje pripadnika namjenski organiziranih snaga OS RH u Divuljama. Tijekom „glavnog napora požarne opasnosti“ OS RH osigurale su potreban broj zrakoplova i helikoptera te dovoljan broj osposobljenih posada s odgovarajućim letačko-tehničkim osobljem. Okvirni broj zrakoplova bio je do šest zrakoplova tipa Canadair CL-415, do šest izviđačko-navalnih zrakoplova tipa Air Tractor AT-802 A/F te jedan transportni helikopter za gašenje, prijevoz, potragu i desantiranje. Od 21. lipnja do 23. rujna 2021. OS RH osigurale su 26 pripadnika u spremnosti za brzu intervenciju s razmještajem u vojarni „Knez Trpimir“ u Divuljama i dodatne snage za ojačanje te mornaričke snage sastava: jedan desantni brod minopolagač (DBM), jedan desantni jurišni brod (DJB) i dvije gumene brodice (GB Leader 599) te sustave bespilotnih zrakoplova. OS RH provodile su dnevni premještaj zrakoplovnih snaga u alternativne zračne luke (Resnik-Split) tijekom II. faze požarne sezone u skladu s operativnom prosudbom i u suradnji s glavnim vatrogasnim zapovjednikom.

Kontinuirano se pratilo stanje i korištenje resursa zrakoplova tipa Canadair CL-415, Air Tractor AT-802A/F i helikoptera Mi-8 MTV1 te su se poduzimale odgovarajuće aktivnosti radi pravodobnog servisiranja, nabavke potrebnih rezervnih dijelova, alata, opreme, goriva, maziva i zaštitnih sredstava. Tijekom glavnog napora požarne opasnosti OS RH su o stanju spremnosti zrakoplova i posada dnevno izvještavali Operativno vatrogasno zapovjedništvo Republike Hrvatske. U vezi s pripremom protupožarnih aviona CL-415 osigurano je 18 000 litara pjena za protupožarnu zaštitu – FOMTEC ENVIRO class A. Za pripremu pripadnika OS RH za požarnu sezonu osigurana je osobna protupožarna oprema.

Sve zadaće OS RH izvršene su u skladu s odlukama, operativnim planom i zapovijedima uz odgovarajuću koordinaciju i suradnju s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom te ostalim tijelima sustava domovinske sigurnosti

Značajnije preventivne i operativne aktivnosti

Video nadzor na području Dalmacije funkcionirao je uspješno (96 kamera) i opravdao je ulaganje, a nastavljena je i isporuka slika s integriranog protupožarnog sustava osim za potrebe Operativnog vatrogasnog zapovjedništva Republike Hrvatske u Divuljama i za rad Državnog vatrogasnog operativnog centra 193 u Zagrebu.

Hrvatske šume d.o.o. tijekom 2019. izgradile su 94,10 km novih dionica protupožarnih prosjeka sa elementima šumske ceste što je u odnosu na lanjski izgrađenih 46,02 km značajno povećanje i s kojim treba kontinuirano nastaviti.

Hrvatska vatrogasna zajednica, Hrvatske šume d.o.o. i Hrvatske autoceste d.o.o. dogovorile su i provele tokom glavnog napora požarne opasnosti od 1. lipnja do 30. rujna, zajedničke informativno-promidžbene aktivnosti u cilju podizanja razine protupožarne kulture i upoznavanja stanovništva i turista s opasnostima od nastanka požara i posljedicama koje požari izazivaju, a potrebno je u aktivnosti promidžbe pridodati i druge subjekte koji održavaju prometnice.

Od izvanrednih aktivnosti sukladno potrebama zatražene su iz razloga povećanog broja požara nastalih uz pružne pravce, pojačane aktivnosti (dežurstvo, pojačane mjere kontrole mjera zaštite od požara) od strane HŽ Infrastrukture i svih prijevoznika u željezničkom prometu te posljedično izvješćivanje o poduzetim mjerama (proslijeđeno Ministarstvu unutarnjih poslova i Agenciji za sigurnost željezničkog prometa na nadležno postupanje), a kontinuirano su se pratile i vremenske prilike i prognoze te se sukladno povećanim indeksima opasnosti od požara intenzivno informirala zainteresirana javnost o potrebi poduzimanja potrebnih mjera opreza.

Ističe se nastavak odlične suradnje zračnih i zemaljskih snaga, odlična zapovjedna struktura i rad na terenu i odličan rad u Situacijskom operativnom središtu i Operativnom vatrogasnom zapovjedništvu Republike Hrvatske.

Tijekom 2021. nastavljeno je sa svakodnevnim protupožarnim izviđanjem protupožarnim zrakoplovima te se u više navrata direktno djelovalo na uočeni požar. Evidentna je i pravovremena reakcija vatrogasnih i drugih snaga, a također je i ciljano izviđanje sa bespilotnom letjelicom te preventivni obilasci vatrogasaca na terenu kao i uvođenje novih tehnologija i njihovo integriranje u sustav, dalo svoje rezultate.

V. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE PROVEDBE PROGRAMA AKTIVNOSTI U 2021.

Za potrebe provedbe Programa aktivnosti u 2021. godini iz Državnog proračuna je na projektu K260089 **Hrvatske vatrogasne zajednice** prvotno planirano 25.000.000,00 kuna.

Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2021. godinu te preraspodjelom sredstava, tekući plan povećan je za 2.334.000,00 kuna i konačno je za potrebe Hrvatske vatrogasne zajednice iznosio 27.334.000,00 kuna (godišnji plan projekta). Realizacija navedenih sredstava iz nadležnosti Hrvatske vatrogasne zajednice prikazana je u tablici 12.

Tablica 12: Realizacija financijskih sredstava Programa aktivnosti u 2021.

ŠIFRA PROJEKTA	PROGRAM U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZA ZAŠTITU OD POŽARA	IZNOS
K260089	UKUPNO PLANIRANA SREDSTVA ZA POTREBE HRVATSKE VATROGASNE ZAJEDNICE	27.334.000,00 kn
	REALIZIRANO DO 31.12.2021	26.978.396,25 kn
	REALIZIRANO U ODNOSU NA GODIŠNJI PLAN (%)	98,70 %

Od planiranih financijskih sredstava Hrvatske vatrogasne zajednice (27.334.000,00 kuna) realizacija u odnosu na godišnji plan iznosila je 98,70 %.

Od značajnijih troškova, na usluge tekućeg i investicijskog održavanja utrošeno je 561.384,16 kuna, na smještaj i prehranu vatrogasaca tijekom redovnih dislokacija utrošeno je 861.020,20 kuna, a na službenu, radnu i zaštitnu odjeću i obuču 1.506.771,62 kuna. Za nabavku vozila i opreme za gašenje kao i osobne zaštitne opreme, popravke i servise javnim vatrogasnim postrojbama tijekom 2021. godine utrošeno je 2.395.022,21 kuna. Na tekuće donacije u novcu (zapošljavanje sezonskih vatrogasaca – do 1.000 mjesečno, refundacije ostalih troškova provedbe redovnih dislokacija, te nabavku vozila i opreme za gašenje kao i osobne zaštitne opreme, popravke i servise VŽŽ-ima i DVD-ima) utrošeno je 18.749.921,84 kuna. Također za nabavku materijala i sirovina utrošeno je 574.553,70 kuna, a za nabavku opreme za održavanje i zaštitu 546.047,50 kuna.

Za potrebe provedbe Programa aktivnosti u 2021. iz Državnog proračuna je na projektu A545035 **Ministarstva obrane** planirano je 101.222.455,00 kuna. Od planiranog iznosa utrošeno je 98.628.000,47 kuna. Realizacija navedenih sredstava iz nadležnosti Ministarstva obrane, prikazana je u tablici 13.

Tablica 13: Realizacija financijskih sredstava Programa aktivnosti u 2021.

ŠIFRA AKTIVNOSTI	PROTUPOŽARNA ZAŠTITA	IZNOS
A545035	UKUPNO PLANIRANA SREDSTVA ZA POTREBE MINISTARSTVA OBRANE	101.222.455,00 kn
	REALIZIRANO DO 31.12.2021.	98.628.000,47 kn
	REALIZIRANO U ODNOSU NA GODIŠNJI PLAN (%)	97,44 %

Od planiranih financijskih sredstava Ministarstva obrane (101.222.455,00 kuna), realizacija u odnosu na godišnji plan iznosila je 97,44 %.

Od značajnijih troškova po različitim mjestima troška, na usluge tekućeg i investicijskog održavanja utrošeno je ukupno 74.531.687,45 kuna, za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje utrošeno je ukupno 14.171.192,44 kuna. Na energiju utrošeno je 4.893.810,99 kuna, na naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život utrošeno je ukupno 2.511.960,00 kuna.

Ukupno je za realizaciju Programa aktivnosti s pozicija Hrvatske vatrogasne zajednice i Ministarstva obrane ukupno (do 31.12.2021.) realizirano 125.606.396,72 kune.

Ostali subjekti navedeni u ovom Izvješću, bilo kao izvršitelji i/ili sudionici Programa aktivnosti, snosili su svoje cjelokupne financijske troškove u okviru vlastite djelatnosti.

ZAKLJUČAK

Uz redovite poslove i zadaće vezane uz cjelokupni vatrogasni sustav te pripreme za glavni (ljetni) napor požarne opasnosti, Hrvatska vatrogasna zajednica je i nadalje poduzimala različite mjere i aktivnosti (propisivajući brojne odluke, upute, naputke i zapovijedi) kako bi se vatrogasni sustav „sačuvao“ od prodora koronavirusa COVID-19 u vatrogasne organizacije prateći mjere Nacionalnog stožera civilne zaštite Republike Hrvatske. Usprkos situaciji uzrokovanoj pandemijom koronavirusa COVID-19 i dijelom smanjenog broja dodatnih osposobljavanja kao i neodržavanju vježbe „SIGURNOST 21“, sve su ostale aktivnosti planiranja, organiziranja i izvođenja svih potrebnih radnji izvršene i vatrogasni sustav ušao je spreman u tzv. glavni napor požarne opasnosti tijekom ljeta.

Bez obzira na to što je temeljem meteoroloških pokazatelja ovogodišnja požarna sezona odstupala od prosječnih i tomu što je požarna ugroženost na većem dijelu Jadrana i u priobalju bila povišena, na što su dodatno utjecale situacije s umjerenim i jakim vjetrovima, ukupna požarna sezona 2021. godine, uspoređujući samo statističke podatke o broju požara na otvorenom prostoru i posebno po izgorenim površinama, gledajući cjelogodišnje razdoblje bila je nešto lakša od 2020. Promatrajući samo razdoblje tzv. glavnog napora požarne opasnosti (lipanj-listopad) posebice u priobalju, sezona je bila ipak teža i zahtjevnija te s veći brojem požara (za 47,20%) i opožarene površine (za 398,17%).

Po broju požara najopterećenije je bilo područje Splitsko-dalmatinske županije pa slijede Zadarska i Šibensko-kninska, a najviše opožarenih površina evidentirano je u Šibensko-kninskoj županiji, zatim u Splitsko-dalmatinskoj, Zadarskoj te Ličko-senjskoj.

Kao što je već navedeno, uspoređujući podatke iz 2021. u odnosu na relevantniji petogodišnji prosjek, broj požara je neznatno manji (2,81%), a ukupna opožarena površina je manja za čak 55,31% dok je u odnosu na još relevantnije desetogodišnje razdoblje, broj požara u priobalnim 7 županija u 2021. godini veći od prosjeka za 8,35%, a opožarena površina gotovo dvostruko manja, odnosno zabilježeno je smanjenje od 46,45%.

Uspoređujući podatke koji se odnose na indeks opožarene površine (IOP), u 2021. za priobalni dio on iznosi 4,53 što je, u odnosu na 9,16 (desetogodišnji prosjek 2011 – 2020), smanjenje za vrlo velikih 50,58%.

Promatrajući samo razdoblje tijekom glavnog napora požarne opasnosti (lipanj-listopad), u odnosu na petogodišnji prosjek, broj požara raslinja je povećan za 21,70%, dok je istovremeno opožarena površina manja za značajnih 43,47%, pa je sukladno navedenom i IOP za to razdoblje očekivano smanjen i to za čak 53,55%.

Posebnost 2021. godine je i ta da je značajno najveći broj požara (i veći nego 2020.) po mjesecima zabilježen u mjesecu ožujku kada je nastalo ukupno gotovo dvostruko više požara od onih u ljetnim mjesecima odnosno srpnju i kolovozu (tablica 2).

Razlog ovakvog broja požara u ožujku je prvenstveno meteorološka situacija (manjak oborina te veći broj dana sa jakim vjetrom) uz često nesavjesno spaljivanje poljoprivrednih površina bez kontrole. Treba naglasiti da se većina ove opožarene površine odnosila na požare trave i niskog raslinja bez značajnije štete, a neki su bili i na minski sumnjivim površinama.

Vezano uz raspodjelu broja požara prema veličini opožarene površine na razini Republike Hrvatske, od ukupnog broja nastalih požara, kod njih 91,84% opožarana površina je manja ili jednaka 5 ha, 3,25% od 5 do 10 ha, 4,41% od 10 do 100 ha i svega kod 0,50% požara veličina opožarene površine bila je veća od 100 ha (tablica 3).

Tijekom cijele godine, podaci za Republiku Hrvatsku kao cjelinu pokazuju da su 93,62% požara ugašena u vremenu do 4 sata, 5,18% u vremenu između 4 i 12 sati, a samo 1,94% u vremenu većem od 12 sati što je pokazatelj vrlo brzog angažiranja dostatnog broja vatrogasnih snaga.

Prosječno trajanje vatrogasne intervencije gašenja požara raslinja može biti pokazatelj brzine djelovanja vatrogasnog sustava i za područje Republike Hrvatske iznosilo je:

- za 2021. - 2 sata i 1 minutu
- za 2020. - 2 sata i 33 minute
- za 2019. - 1 sat i 51 minutu
- za 2018. - 1 sat i 56 minuta
- za 2017. - 3 sata i 51 minutu.

Svi pokazatelji, ponajprije bitno smanjeni indeks opožarene površine, upućuju na kontinuirana poboljšanja u operativnim postupanjima zračnih i zemaljskih vatrogasnih snaga.

Vezano za provedbu mjera Programa aktivnosti, cjelovito provedenom analizom utvrđeno je da su se zadaće izvršavale dijelom predviđenom no i ove godine dijelom i smanjenom dinamikom i u različitim rokovima od propisanih. Smanjene su i različite preventivne aktivnosti u zaštiti od požara posebice inspekcijskog nadzora mjera zaštite od požara, a druge aktivnosti provedene su još uvijek smanjenim intenzitetom (planirana čišćenja i održavanja površina). Zbog potrebnih ušteda, smanjene su promidžbene aktivnosti (tiskanje letaka i plakata). Planirana je, ali ne i provedena međuresorna vježba „SIGURNOST 21” radi stanja uzrokovanog pandemijom virusa COVID-19.

Program aktivnosti za 2021. s dodatno propisanim i u velikoj mjeri provedenim kratkoročnim mjerama donosi rezultate s obzirom da nije bilo većeg stradavanja ljudi niti direktnih značajnijih većih šteta za građane Republike Hrvatske, turiste i njihovu imovinu. Prilagodljivim i integriranim sustavom zaštite, spašen je velik broj objekata, očuvane su turističke destinacije i vegetacijski pokrov na požarno ugroženim područjima što ukazuje na dobru koordinaciju svih aktivnosti i subjekata. Koordinacijom iz jednog mjesta, Operativnog vatrogasnog zapovjedništva Republike Hrvatske u Divuljama, omogućeno je uspješnije djelovanje snaga na svim razinama i unutar jedinstvenog zapovjednog sustava. S obzirom na širinu zadaća, u Operativno vatrogasno zapovjedništvo Republike Hrvatske i sljedeće godine trebaju biti uz službenike Hrvatske vatrogasne zajednice, uključeni časnici Hrvatske vojske i službenici Ministarstva unutarnjih poslova te Vatrogasne zajednice županije Splitsko-dalmatinske, kako bi koordinacija snaga i upravljanje složenijim događajima bilo učinkovitije.